

Jacek Barcikowski

www.obywatelskithinktank.org

Poniższe uwagi zostały przesłane 3 listopada b.r. , z tym, że po dyskusji, która odbyła się 6 listopada, uzupełnione zostały uwagi i propozycje dotyczące treści paragrafu 5 projektu (związane problemem niejasnych określeń „informacja przetworzona” oraz „szczególny interes publiczny”). Uwagi te nie zostały jak na razie umieszczone na liście dostępnej na stronie <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12304351/katalog/12465407#12465407>

Uwagi i propozycje zmian do ustawy "O jawności życia publicznego"

W załączeniu przedstawiam swoje uwagi do części projektu ustawy **O jawności życia publicznego** (dotyczącej dostępu do informacji). Są one oparte przede wszystkim na moim kilkuletnim doświadczeniu dotyczącym korzystania z tego podstawowego obywatelskiego prawa. W tym czasie starałem się m.in. uzyskiwać informacje, które pozwoliłyby mi profesjonalnie ocenić celowość i gospodarność decyzji podejmowanych w Gminie Lesznowola. Niestety władze tej gminy m.in. wykorzystując niejasne zapisy dotychczasowej ustawy unikali odpowiedzi na moje wnioski. Sytuacja ta nie zmieniła się nawet po trzech niekorzystnych dla nich wyrokach WSA czy wielu decyzjach SKO uchylających decyzje wójta o odmowie odpowiedzi.

Przez lata obserwowałem także, to co robią w tym zakresie inne osoby czy organizacje. Miałem też okazję zapoznać się z setkami orzeczeń sądów administracyjnych dotyczących prawa do informacji.

Doświadczenie, o którym piszę, pozwala mi wysnuć następujące generalne wnioski:

- Większość problemów z uzyskiwaniem informacji publicznych bierze się z niejednoznaczności przepisów. Jest ona często wykorzystywana przez podmioty zobowiązane do udzielania informacji publicznej jako pretekst do jej nieudostępniania. Jednocześnie z powodu niejasnego prawa wielu wnioskodawców niewłaściwie sporządza swoje zapytania. Dlatego wiele przepisów, w tym tych zawartych w nowym projekcie winno być doprecyzowane i uszczegółowione.
- Konsekwencją niejasnych przepisów prawa jest także duża ilość spraw w Samorządowych Kolegiach Odwoławczych oraz Sądach Administracyjnych. Jak to wynika ze statystyk w 2016 roku do sądów administracyjnych wpłynęło ogółem 6597 spraw (<http://www.nsa.gov.pl/statystyki-wsa.php>). Mowa tu o sprawach wszczętych na skutek skarg na bezczynność organów administracji publicznej. Tych, które dotyczyły informacji publicznej, prawa prasowego i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego było 2342, a więc 36%. Gdyby przepisy były lepiej doprecyzowane byłoby ich niewątpliwie znacznie mniej. Podobnie ma się sytuacja w przypadku Samorządowych Kolegiów Odwoławczych.
- Ważną przyczyną częstych problemów z ujawnianiem informacji publicznych jest brak jasno zdefiniowanej odpowiedzialności osób, które winny ją udostępniać. Ogólnie sformułowany w tym zakresie przepis dotychczasowej art. 23 ustawy o dostępie do informacji publicznej w praktyce nie spełnia swej roli. Urzędnicy odmawiając udostępniania informacji nie czują żadnej odpowiedzialności za naruszanie praw obywatelskich w tym względzie. W projekcie nowej ustawy nic się w tej kwestii nie zmienia. Uszczegółowienie tego przepisu mogłoby poprawić tę sytuację, stąd zaproponowane przeze mnie zmiany.

Swoje komentarze do projektu ustawy o jawności życia publicznego zamieściłem w poniższym tekście w **kolorze czerwonym**. **Kolorem niebieskim** dopisałem swoje propozycje konkretnych zmian (uzupełnień, doprecyzowań) w przedstawionym do konsultacji społecznym tekście. Oczywiście propozycje tych zmian nie

należy traktować zawsze dosłownie, a jako inspirację do sformułowania ostatecznej wersji ustawy. Nie jestem prawnikiem, a jedynie społecznikiem i ekspertem zajmującym się zawodowo m.in. badaniami kondycji, głównie finansowej, przedsiębiorstw (w tym tzw. procesami due diligence).

Jacek Barcikowski
tel. 601 26 25 08

USTAWA
z dnia _____ 2017 r.
o jawności życia publicznego

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady i tryb dostępu do informacji o sprawach publicznych;
- 2) zasady jawności w procesie stanowienia prawa;
- 3) zasady i tryb prowadzenia działalności, której celem jest wywarcie wpływu na organy władzy publicznej w procesie stanowienia prawa;
- 4) środki unikania konfliktu interesów przez osoby pełniące funkcje publiczne, w tym ograniczenia w prowadzeniu działalności gospodarczej lub pełnieniu niektórych funkcji;
- 5) zakres przedmiotowy oświadczeń o stanie majątkowym, zwanych dalej „oświadczeniami majątkowymi” oraz osoby obowiązane do składania oświadczeń majątkowych;
- 6) zasady składania, dokonywania korekty oraz ujawniania oświadczeń majątkowych, w tym zakres danych, które podlegają ujawnieniu w tych oświadczeniach;
- 7) zasady analizy i kontroli oświadczeń majątkowych;
- 8) środki ochrony sygnalistów;
- 9) środki przeciwdziałania praktykom korupcyjnym;
- 10) zasady odpowiedzialności za naruszenie przepisów ustawy.

Art. 2. 1. Określenia użyte w ustawie oznaczają:

Komentarz: Dobrym rozwiązaniem w stosunku do dotychczasowej ustawy o dostępie do informacji publicznej, jest wprowadzenie słownika pojęć. Warto jednak rozszerzyć go o dodatkowe określenia, które jak to wynika z dotychczasowej praktyki, są niejednoznaczne, a ich znaczenie wyjaśnia dopiero orzecznictwo sądów administracyjnych. Takie doprecyzowanie dodatkowych pojęć zmniejszyłoby ilość spraw prowadzonych przed sądami administracyjnymi, a więc skróciłoby średni czas rozstrzygnięcia sporów przed nimi w naprawdę istotnych sprawach.

Doprecyzowanie określeń przyspieszyłoby także czas otrzymywania przez wnioskodawców odpowiedzi, nie musieliby oni wręcz latami walczyć przed Sądami Administracyjnymi o dostęp do informacji publicznej, w tym o interpretację najprostszych pojęć. Poniżej zaproponowałem przykłady, jak można by choć trochę doprecyzować niektóre z nich.

1) dokument urzędowy — treść oświadczenia woli lub wiedzy, utrwalona i podpisana w dowolnej formie przez osobę pełniącą funkcję publiczną, w ramach jej kompetencji, skierowana do innego podmiotu lub złożona do akt sprawy; **dokumentem urzędowym jest także dokument sporządzony przez każdą inną osobę fizyczną lub prawną skierowany do podmiotów zobowiązanych, o ile nie dotyczy on wyłącznie sfery prywatnej.**

Komentarz: Proponuję uzupełnić definicję dokumentu urzędowego. Bez takiego doprecyzowania jako dokument urzędowy nie byłyby traktowane np. składane tym podmiotom oferty (w ramach zamówień

publicznych i nie tylko), wykonywane na zlecenie badania, opracowania, projekty (np. studium wykonalności inwestycji, projekt obiektów infrastruktury jst) itp. Z kolei wyłączenie takich ofert z udostępnianych informacji publicznych stwarzać będzie możliwości „cichego” wyboru tych, które są niekorzystne dla interesu publicznego. Taka nie transparentność sprzyja niewątpliwie korupcji. Dokumentem urzędowym powinny być także opinie sporządzane na zamówienie osób będących osobami publicznymi dotyczące podejmowanych przez nie decyzji.

Należy ponadto zauważyć, iż zawarta w projekcie definicja dokumentu urzędowego nie dotyczy informacji, które są przechowywane w formie niematerialnej, np. danych z systemu finansowo-księgowego. Pamięć komputerową w której gromadzone są informacje trudno bowiem uznać za „akta sprawy”, a jeżeli nawet, to taka interpretacja może być podważana i powodować niepotrzebne spory sądowe.

2) informacja publiczna — każda informacja o sprawach publicznych;

3) jednostka samorządu terytorialnego — gmina, powiat, województwo, a także związek jednostek samorządu terytorialnego;

4) kolekcja – uporządkowany zbiór przedmiotów jednego rodzaju, w szczególności dzieł sztuki, numizmatów, zabytków, wyrobów jubilerskich, monet bulionowych, gromadzonych ze względu na ich wartość historyczną, artystyczną lub w celach inwestycyjnych;

5) lobbying — każde działanie podmiotów niebędących organami władzy publicznej lub upoważnionymi przez te organy przedstawicielami, prowadzone metodami prawnie dozwolonymi nieuregulowanymi w ramach ustawowych procedur postępowania przed organami władzy publicznej, zmierzające do wywarcia wpływu na podjęcie przez organ władzy publicznej rozstrzygnięć w określonym kierunku;

6) lobbying zawodowy — lobbying o charakterze zarobkowym prowadzony na rzecz osób lub podmiotów w celu uwzględnienia interesów tych osób lub podmiotów;

7) podmiot zaangażowany – podmiot prowadzący lobbying niebędący lobbyingiem zawodowym;

8) lobbysta zawodowy – podmiot prowadzący lobbying zawodowy;

9) osoba pełniąca funkcję publiczną – osoba, o której mowa w art. 115 § 19 Kodeksu Karnego;

10) osoba wykonująca wyłącznie czynności usługowe – osoba zatrudniona w podmiocie zobowiązanym do udzielania informacji publicznej wykonująca wyłącznie czynności nie mające żadnego związku z dysponowaniem majątkiem państwowym lub samorządowym albo podejmowaniem decyzji przez osoby pełniące funkcje publiczne.

Komentarz: W dotychczas obowiązującej ustawie o dostępie do informacji publicznej (dalej udp) udostępnianie informacji dotyczy nie tylko osób pełniących funkcje publiczne, ale także mających związek z pełnieniem tych funkcji. Tak ogólne określenie powodowało dużo sporów przed sądami administracyjnymi. Wprowadzenie definicji osoby pełniącej funkcję publiczną jest więc dobrym rozwiązaniem. Pozostaje jednak nadal problem zdefiniowania co to są „czynności wyłącznie usługowe”, o których się pisze w art. 115 § 19 Kodeksu Karnego. Zaproponowana definicja osoby pełniącej wyłącznie funkcje usługowe (punkt 10 powyżej) oparta została na treści uzasadnienia wyroku NSA I OSK 634/14.

10) państwowa osoba prawna — państwowa osoba prawna w rozumieniu art. 3 ust. 1-3 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2259);

11) samorządowa osoba prawna — osoba prawna powoływana lub tworzona przez organy jednostek samorządu terytorialnego;

12) spółka prawa handlowego:

a) spółka handlowa w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1578, 1579 i 2255),

b) inna spółka, do której stosuje się przepisy prawa handlowego w tym spółka

realizująca misję publiczną, w rozumieniu ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym,

- c) spółka europejska w rozumieniu ustawy z dnia 4 marca 2005 r. o europejskim zgrupowaniu interesów gospodarczych i spółce europejskiej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2142),
- d) spółka według prawa obcego;

13) spółka zobowiązana — spółka prawa handlowego spełniająca co najmniej jeden z następujących warunków:

- a) udział Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego, państwowej lub samorządowej osoby prawnej stanowi co najmniej 10% kapitału zakładowego lub 10% liczby akcji w tej spółce, lub
- b) co najmniej jeden podmiot określony w lit. a posiada decydujący wpływ na działalność tej spółki w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 22 września 2006 r. o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz o przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorstw (Dz. U. Nr projekt z 23.10.2017 r.191, poz. 1411, z późn. zm.);

14) sygnalista – osoba fizyczna lub przedsiębiorca, których współpraca z wymiarem sprawiedliwości polegająca na zgłoszeniu informacji o możliwości popełnienia przestępstwa przez podmiot, z którym jest związana umową o pracę lub innym stosunkiem umownym może niekorzystnie wpłynąć na jej sytuację życiową, zawodową, materialną.

15) podmiotem zobowiązanym – podmiot zobowiązany na zasadach określonych w niniejszej ustawie do udostępniania informacji publicznej.

16) dodatkowe koszty - koszty związane ze wskazanym we wniosku sposobem udostępnienia lub koniecznością przekształcenia informacji, których podmiot zobowiązany nie poniósłby, gdyby nie konieczność przekształcenia informacji dla wnioskodawcy zgodnie z jego wnioskiem.

2. Spółką zobowiązaną jest także każdy podmiot, w którym inna spółka zobowiązana ma co najmniej 10% kapitału zakładowego lub 10% liczby akcji w tej spółce albo posiada decydujący wpływ na działalność tej spółki w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 22 września 2006 r. o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz o przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorstw (Dz. U. Nr 191, poz. 1411, z późn. zm.).

Art. 3. 1. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów innych ustaw określających odmienne zasady i tryb dostępu do informacji publicznych, pod warunkiem że nie ograniczają obowiązków przekazywania informacji publicznej do centralnego repozytorium informacji publicznej, o którym mowa w art. 14 ust. 1, zwanym dalej "centralnym repozytorium".

2. Przepisów ustawy w zakresie przekazywania informacji publicznej do centralnego repozytorium oraz jej udostępniania w tym repozytorium nie stosuje się do:

- 1) centralnej bazy danych ksiąg wieczystych, o której mowa w art. 363 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2016 r. poz. 790, 996 i 1159);
- 2) Krajowego Rejestru Karnego, o którym mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1036 i 1629 oraz z 2016 r. poz. 862 i 1579);
- 3) Krajowego Rejestru Sądowego, o którym mowa w art. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 687, 996 i 1579) oraz elektronicznego katalogu dokumentów spółek, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 1 tej ustawy;
- 4) rejestru zastawów, o którym mowa w art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o

zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz. U. z 2016 r. poz. 297 i 1579).

Rozdział 2

Zasady dostępu do informacji publicznej

Art. 4. 1. Każdemu przysługuje, z zastrzeżeniem art. 8, prawo dostępu do informacji publicznej.

2. Od osoby wykonującej prawo dostępu do informacji publicznej nie żąda się wykazania interesu prawnego lub faktycznego.

Art. 5 1. Prawo dostępu do informacji publicznej obejmuje uprawnienia do:

1) uzyskania informacji publicznej, w tym uzyskania informacji **szczególnie** przetworzonej **przez podmiot zobowiązany**, **gdy jest to szczególnie istotne dla interesu publicznego**;

Komentarz: propozycja użycia zwrotu **informacji szczególnie przetworzonej** wynika z potrzeby rozróżnienia informacji przetworzonej w jakikolwiek sposób od informacji, którą można otrzymać jedynie po zaangażowaniu w jej wytworzenie znacznych nakładów pracy czy środków finansowych, mogących w istotny sposób zaburzyć normalną pracę danego podmiotu. Należy tu podkreślić, iż jak to wynika z dotychczasowej praktyki, podmioty zobowiązane bardzo często wykorzystywały konieczność jakiegokolwiek przetworzenia (przekształcenia) informacji (np. proste zsumowanie danych, ich zestawienie, anonimizację itd.) jako pretekst do uchylania się od udzielenia informacji publicznej. Bogate orzecznictwo sądowe wykształciło rozróżnienie pomiędzy prostym przetworzeniem informacji, o którym mowa wyżej i tym „szczególnym” – te pierwsze określając jako przekształcenie informacji, a te drugie jako przetworzenie.

1a) przez pojęcie informacji szczególnie przetworzonej rozumie się operacje wykonywane przez podmiot zobowiązany z wykorzystaniem posiadanych już informacji, dla których niezbędne jest zaangażowanie znacznych, wielogodzinnych nakładów pracy lub wysokich środków finansowych. Informacją szczególnie przetworzoną nie są operacje polegające na:

- a. „anonimizacji” danych
- b. prostym wyodrębnieniu, zestawieniu czy zsumowaniu danych znajdujących się w różnych ich bazach,
- c. wytworzeniu informacji, które racjonalnie działający podmiot zobowiązany winien już posiadać dla właściwego wykonywania swoich zadań publicznych;

Komentarz: punkt 1a jest propozycją zdefiniowania pojęcia informacji szczególnie przetworzonej i rozróżnienia jej od informacji przetworzonej w niewielkim stopniu, tj. przekształconej (pojęcie z orzecznictwa). Podpunkt c dotyczy sytuacji, gdy wniosek dotyczy informacji, które powinny być już wytworzone przez racjonalnie działający podmiot, który dzięki nim mógłby lepiej realizować swoje zadania publiczne.

Przykład 1: wnioskodawca zwraca się do podmiotu zobowiązanego o przekazanie mu wykazu umów zawartych na dzierżawę jego majątku komunalnego, z tytułu których zaplanował określone dochody w swoim budżecie. Podmiot ten, stwierdza, że takiego zestawienia nie posiada, a przecież gdyby działał w sposób racjonalny, winien go sporządzić nie tylko na potrzeby odpowiedzi na wniosek, ale także ze względu na właściwe swoje działanie (rzetelne przygotowanie obowiązującego raportu o stanie swojego mienia, rzetelnego sporządzania budżetu).

Przykład 2. wnioskodawca zwraca się do podmiotu zobowiązanego o przekazanie mu kalkulacji, na podstawie której zaplanował w budżecie wzrost swoich dochodów z tytułu podatku od nieruchomości. Kalkulacja taka ma przede wszystkim odpowiedzieć na pytanie, czy ów wzrost będzie realizowany w wyniku zwiększenia stawek tego podatku, czy np. ze względu na wzrost różnego rodzaju powierzchni, od których ten podatek został naliczony. Podmiot zobowiązany nie chce przekazać tej kalkulacji twierdząc, że jej nie posiada i musiałby dopiero ją wytworzyć. I w tym wypadku racjonalny podmiot, który rzetelnie sporządza budżet winien taką kalkulację już posiadać, a jeśli jej faktycznie nie ma, to wykonać ją nie tylko na życzenie wnioskującego o tę informację publiczną. Bardzo podobna sytuacja będzie, gdy wnioskodawca poprosi np. o kalkulacje planowanych przez podmiot wysokich inwestycji, dotacji itd.

Przykład 3. wnioskodawca zwraca się do podmiotu zobowiązanego o przekazanie mu informacji o wysokości wydatków, jakie poniósł na współpracę z lokalnymi mediami. Podmiot zobowiązany twierdzi, że takiej

informacji nie posiada, mimo, że w budżecie przeznaczył na swoją promocję np. 700 tysięcy złotych. Racjonalny podmiot, prowadzący chociażby podstawową rachunkowość zarządczą winien taką gotową lub łatwą do wyodrębnienia informację posiadać, a jeśli jej nie ma, to ją wytworzyć nie tylko na potrzeby wnioskodawcy, ale także ze względu na właściwe wykonywanie swoich obowiązków (realizacji zadań publicznych).

Takich przykładów można przywoływać dziesiątki czy setki. Te 3 wybrane powyżej pochodzą z praktyki prowadzenia działalności strażniczej w Gminie Lesznówola.

1b) wytworzenie informacji szczególnie przetworzonej jest szczególnie istotne dla interesu publicznego, w szczególności gdy:

- a. dotyczy ona działań bądź zaniechań podmiotu zobowiązanego, które miały lub mogły mieć istotny wpływ na stan jego majątku,
- b. działań bądź zaniechań podmiotu zobowiązanego, które miały lub mogły mieć istotny wpływ na interesy znacznej ilości osób,

Komentarz: punkt 1b stanowi próbę zdefiniowania znaczenia pojęcia „szczególny interes publiczny”. W **podpunkcie a** szczególny interes publiczny występuje wtedy, gdy np. zapytanie dotyczy wyjaśnienia okoliczności poniesienia przez podmiot zobowiązany znacznych wydatków (setek tysięcy czy nawet milionów złotych). Szczególnie, gdy w sprawozdaniach finansowych wydatki te są zaprezentowane jedną bardzo wysoką kwotą. Racjonalny podmiot zobowiązany powinien albo mieć gotową taką informację (wytworzoną na własne potrzeby), albo wytworzyć ją nie tylko na potrzeby odpowiedzi na wniosek o udzielenie informacji publicznej, ale także ze względu na właściwe wykonywanie swoich obowiązków (analiza gospodarności i celowości tych wydatków).

W **podpunkcie b** szczególny interes publiczny występuje wtedy, gdy np. zapytanie dotyczy kalkulacji będących powodem poniesienia opłat dla mieszkańców gminy (np. dotyczących zaopatrzenia w wodę i odbiór ścieków). Racjonalny podmiot zobowiązany, szczególnie ten, który działa w interesie lokalnej społeczności, winien posiadać taką kalkulację (jeszcze przed podniesieniem tej opłaty). Jeśli jednak jej nie ma, to niewątpliwie jej sporządzenie leży w szczególnym interesie mieszkańców.

1c) Podmiot zobowiązany, który stwierdzi, że skierowany do niego wniosek dotyczy informacji szczególnie przetworzonej oraz, że nie istnieje szczególny interes publiczny, aby udostępnić wnioskodawcy tę informację, jest zobowiązany pisemnie uzasadnić wnioskodawcy swoje stanowisko.

Komentarz: W dotychczasowej praktyce regułą jest, że podmiot zobowiązany do udzielenia informacji publicznej odmawia jej udzielenia powołując się na fakt, że jest to informacja przetworzona. Nie uzasadnia jednak swojego stanowiska, a jedynie wnioskodawca ma uzasadnić, dlaczego udzielenie danej informacji leży w szczególnym interesie publicznym.

2) wglądu do dokumentów urzędowych oraz uzyskiwania informacji przechowywanych w postaci zapisu elektronicznego, w szczególności w systemach finansowo-księgowych podmiotów zobowiązanych;

Komentarz: Definicja dokumentu urzędowego nie odnosi się do informacji przechowywanych w formie elektronicznej. W tej formie ze względu na postęp technologiczny przechowuje się coraz więcej informacji, które stanowią informację publiczną, np. informacje przechowywane w systemach finansowo-księgowych itd. Dlatego nowoczesna ustawa powinna uwzględnić ten fakt i stwarzać możliwość dostępu do tego rodzaju danych. Ponadto rozwój technologii będzie pozwalał rezygnować z tworzenia i przechowywania dokumentów papierowych w coraz większym zakresie.

3) dostępu do posiedzeń kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów.

~~2. Prawo dostępu do informacji publicznej obejmuje uprawnienie do niezwłocznego uzyskania informacji publicznej zawierającej aktualną wiedzę o sprawach publicznych.~~

Komentarz: Zapis punktu 2 jest powieleniem przepisu ustawy o dostępie do informacji publicznej, w której nie było definicji dokumentu urzędowego, dlatego winien być tu usunięty jako zbędny. Jego pozostawienie może powodować trudności interpretacyjne co to jest „aktualna wiedza o sprawach publicznych”.

Przykładowo, czy umowa przedwstępna jest aktualną wiedzą o sprawach publicznych? Czy jest nią

zatwierdzone przez organ wykonawczy czy stanowiący opracowanie, plan albo posiadane przez podmiot zobowiązany informacje archiwalne?

Art. 6. 1. Informacja publiczna podlega udostępnieniu na zasadach i w trybie określonych w niniejszej ustawie.

2. Obowiązane do udostępniania informacji publicznej są władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne, w szczególności:

- 1) organy władzy publicznej;
- 2) organy samorządów gospodarczych i zawodowych;
- 3) podmioty reprezentujące zgodnie z odrębnymi przepisami Skarb Państwa;
- 4) podmioty reprezentujące państwowe lub samorządowe osoby prawne albo osoby prawne samorządu terytorialnego oraz podmioty reprezentujące inne państwowe jednostki organizacyjne albo jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego;
- 5) podmioty reprezentujące inne osoby lub jednostki organizacyjne, które wykonują zadania publiczne lub dysponują majątkiem publicznym, oraz osoby prawne, w których Skarb Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub samorządu gospodarczego albo zawodowego mają pozycję dominującą w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów.

3. Obowiązane do udostępniania informacji publicznej są organizacje związkowe i pracodawców, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240), oraz partie polityczne.

4. Informacje publiczne udostępniają podmioty, o których mowa w ust. 2 i 3, będące w posiadaniu takich informacji

4a. Jeśli podmiot, o którym mowa w ust. 2 i 3 nie posiada informacji publicznej w postaci żądanej przez wnioskodawcę, a z obowiązujących go przepisów prawa wynika, że powinien ją posiadać, lub posiada ją w innej formie, informuje o tym wnioskodawcę, oraz o tym, kiedy i w jakiej formie dana informacja może być udostępniona.

Komentarz: Pozostawienie jedynie zapisu punktu 4 w powyższej formie umożliwia podmiotom zobowiązanym do unikania udostępniania informacji publicznej, pod pretekstem jej nieposiadania, nawet w sytuacji, gdy powinny one nią dysponować (choćby w innej formie niż wnioskowana) ze względu na obowiązujące je prawo (np. ustawę o rachunkowości). Dlatego uzasadnione jest dodanie treści punktu 4a.

Art. 7. Udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w art. 11, podlega informacja publiczna, w szczególności o:

Art. 7. 1. Udostępnieniu podlega informacja publiczna, w szczególności o:

Komentarz: Tu chyba nastąpiła pomyłka. Treść tego artykułu jest analogiczna do art. 6 ustawy o dostępie do informacji publicznej, który jest taki sam jak zaproponowana powyżej zmiana. Wydaje się, że nie było intencją autorów projektu ustawy tak szerokie (i mało precyzyjne) ustalenie zakresu informacji, które mają być ujawniane w BIP. Zresztą zakres tych informacji jest określony w art. 11 w sposób bardziej zawężony. Poniżej zaproponowane zostały doprecyzowania ogólnych określeń. Ich wprowadzenie może niewątpliwie znacznie zmniejszyć ilość sporów sądowych dotyczących różnych interpretacji tych zapisów, gdyż o wiele informacji dostępnych w BIP nie trzeba będzie pytać.

1) polityce wewnętrznej i zagranicznej, w tym o:

- a) zamierzeniach działań władzy ustawodawczej oraz wykonawczej,
- b) projektowaniu aktów normatywnych,
- c) programach w zakresie realizacji zadań publicznych, sposobie ich realizacji, wykonywaniu i skutkach realizacji tych zadań;

2) podmiotach, o których mowa w art. 6 ust. 2, w tym o:

- a) statusie prawnym lub formie prawnej,
- b) organizacji, w tym jej strukturze organizacyjnej
- c) przedmiocie działalności i kompetencjach,
- d) organach i osobach sprawujących w nich funkcje i ich kompetencjach oraz ich zakresach obowiązków i danych kontaktowych (minimum adres e-mail)
- e) strukturze własnościowej podmiotów, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3-5,
- f) majątku, którym dysponują;

3) zasadach funkcjonowania podmiotów, o których mowa w art. 6 ust. 2, w tym o:

- a) trybie działania władz publicznych i ich jednostek organizacyjnych, b) trybie działania państwowych osób prawnych i osób prawnych samorządu terytorialnego w zakresie wykonywania zadań publicznych i ich działalności w ramach gospodarki budżetowej i pozabudżetowej,
- c) sposobach stanowienia aktów publicznoprawnych,
- d) sposobach przyjmowania i załatwiania spraw,
- e) stanie przyjmowanych spraw poszczególnych rodzajów, kolejności ich załatwiania lub rozstrzygania,
- f) prowadzonych rejestrach, ewidencjach i archiwach oraz o sposobach i zasadach udostępniania danych w nich zawartych (wraz z opublikowanymi wzorami wniosków o udostępnienie informacji z tych rejestrów)
- g) naborze kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska, w zakresie określonym w przepisach odrębnych, a w tym:
 - treści ogłoszeń na wolne stanowisko urzędnicze i/lub w jednostkach organizacyjnych zawierających wymogi formalne i termin składania dokumentów,
 - listach kandydatów, w tym tych którzy spełnili wymogi formalne,
 - wynikach naboru
- h) liczbie osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, w tym liczbie osób pełniących funkcje publiczne;
- i) planowanej działalności organu stanowiącego, a w szczególności o:
 - terminarzu i miejscu posiedzeń organów kolegialnych, w tym organów stanowiących i jego komisji (co najmniej następnego planowanego posiedzenia),
 - planowanym porządku najbliższego posiedzenia organu,
 - treści projektów uchwał wraz z załącznikami, które mają być przedmiotem najbliższego posiedzenia organu.
- j) działalności organu stanowiącego i jego komisji merytorycznych, a w szczególności o:
 - treści protokołów z posiedzeń organu stanowiącego i jego komisji
 - treści podjętych uchwał wraz załącznikami oraz merytorycznymi uzasadnieniami do nich
- k) współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym o:
 - treści ogłoszeń o otwartych konkursach ogłaszanych na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz.U. Nr 96, poz. 873),
 - wynikach konkursów.
- l) zamówieniach publicznych, a w tym o:
 - treści ogłoszeń o zamówieniach publicznych,
 - specyfikacjach istotnych warunków zamówienia wraz z ewentualnymi zapytaniami do jej treści oraz wyjaśnieniami,
 - treści protestów i ich rozstrzygnięć,
 - wynikach postępowań.

4) danych publicznych, w tym:

a) treść i postać dokumentów urzędowych, w szczególności:

– treść aktów administracyjnych i innych rozstrzygnięć,
– dokumentacja przebiegu i efektów kontroli oraz wystąpienia, stanowiska, wnioski i opinie podmiotów ją przeprowadzających, w tym plany pracy i wyniki kontroli przeprowadzanych przez komisje rewizyjne jednostek samorządu terytorialnego,

– treść orzeczeń sądów powszechnych, Sądu Najwyższego, sądów administracyjnych, sądów wojskowych, Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu,

b) stanowiska w sprawach publicznych zajęte przez organy władzy publicznej i przez funkcjonariuszy publicznych w rozumieniu przepisów Kodeksu karnego,

c) treść innych wystąpień i ocen dokonywanych przez organy władzy publicznej, a także opinie wykonywane przez osoby trzecie na zlecenie organów władzy publicznej,

d) informacja o stanie państwa, samorządów i ich jednostek organizacyjnych,

e) zakresach obowiązków osób pełniących funkcje publiczne i pełniących wyłącznie funkcje usługowe.

Komentarz: zarówno w poprzedniej udp jak i w tym projekcie istnieje obowiązek udostępniania informacji dotyczących pełnienia funkcji publicznych. Uzupełnienia zaproponowane w punkcie e) powyżej (a także w punkcie h)) będą przeciwdziałać sytuacji, gdy np. podmiot zobowiązany do udostępnienia informacji stwierdzi, że zatrudnia jedynie kilka osób, które pełnią funkcje publiczne na powiedzmy ponad sto zatrudnionych ogółem. Bez możliwości dostępu do zakresów obowiązków tych osób wnioskujący nie będzie miał możliwości zweryfikowania takiej niewątpliwie niezgodnej z prawdą struktury zatrudnienia. Taki przypadek wystąpił np. w Gminie Lesznowola (patrz wyrok WSA w Warszawie II SAB/Wa 633/16) w której wójt twierdzi, że zatrudnia 122 osób, a w tym jedynie 9 z nich pełni funkcje publiczne. Nie udostępniono także zakresów obowiązków pracowników, twierdząc, że są to dokumenty prywatne (a przecież zakresy obowiązków dotyczą sfery powiązanej z realizacją zadań publicznych, a nie z życiem prywatnym). Wprowadzenie punktu e) zapobiegnie takim i podobnym sytuacjom.

f) rodzaju i funkcjonalności wykorzystywanych w podmiocie zobowiązanym systemów komputerowych, w tym o strukturach wykorzystywanych w nich baz danych i raportach, jakie mogą być z nich generowane.

Komentarz: Wprowadzenie takiego zapisu utrudni podmiotom zobowiązanym niezgodne z rzeczywistością twierdzenia dotyczące wysokości kosztów jakie wiążą się z przygotowaniem informacji zgodnie z wnioskiem. Nie będą one mogły twierdzić, że udostępnienie informacji jest skomplikowane i kosztowne, gdy tymczasem można je „jednym ruchem” wygenerować z systemu. Uzupełnienie to umożliwi także wnioskującym składowanie bardziej precyzyjnych zapytań, które będą uwzględniały takie funkcjonalności (aby łatwo było przygotować dla nich odpowiedź).

g) Rejestrze aktualizowanych co 14 dni wniosków o udostępnienie informacji publicznej skierowanych do podmiotu zobowiązanego zawierający minimum następujące informacje: numer wniosku i data jego otrzymania, przedmiot zapytania, informację czy została przez gminę udzielona odpowiedź zgodnie z wnioskiem, data odpowiedzi na dany wniosek,

Komentarz: Udostępnienie takiego rejestru będzie świadectwem transparentności danego podmiotu. Dane te mogą być wykorzystywane przez jego organy stanowiące i kontrolne, jak i przez samych potencjalnych wnioskodawców. Ci zamiast samemu formułować zapytanie, na które musiałby ponownie odpowiadać podmiot zobowiązany, mogli by poprosić o udostępnienie już wcześniej przygotowanej odpowiedzi. Zmniejszyłoby to niewątpliwie obciążenie podmiotów zobowiązanych związane z przygotowywaniem nowej odpowiedzi.

h) informacji o ilości decyzji danego podmiotu zobowiązanego odmawiających udzielenia informacji publicznej uchylonych przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w ostatnim kwartale, aktualizowanej najdalej w ciągu 14 dni po jego zakończeniu;

i) informacji o ilości wyroków Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego stwierdzających beczynność podmiotu zobowiązanego w zakresie udzielenia informacji publicznej w ostatnim kwartale, aktualizowanej najdalej w ciągu 14 dni po jego zakończeniu;

j) zakresie i przedmiocie przeprowadzanych przez podmiot zobowiązany konsultacji społecznych oraz o ich wynikach

Komentarz: Ujawnianie powyżej zaproponowanych informacji będzie ważnym elementem jawności życia publicznego.

5) majątku publicznym, jego obciążeniach i pożytkach z tego majątku oraz o dochodach i wydatkach publicznych, w tym o:

a) majątku Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych,

b) majątku jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych osób prawnych oraz majątku samorządów zawodowych i gospodarczych, w tym wykazów posiadanych lub użytkowanych nieruchomości wraz z ich wartością zapisaną w księgach rachunkowych (zgodnie z ustawą o rachunkowości);

Komentarz: Ogólnie sformułowany przepis punktu b), jak tego dowodzi dotychczasowa praktyka, skutkuje często ujawnianiem jedynie bardzo ogólnych odpowiedzi, z których nic nie wynika.

Doprecyzowanie tego przepisu ułatwi społeczny monitoring realnych efektów jakości i gospodarności zarządzania przez zobowiązane podmioty majątkiem publicznym (ukazując, czy wartość majątku danego podmiotu w czasie rośnie czy maleje).

c) innych prawach majątkowych przysługujących Skarbowi Państwa i jednostkom samorządu terytorialnego,

d) majątku podmiotów, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 5, pochodzącym z zadysponowania majątkiem, o którym mowa w lit. a-c, oraz pożytkach z tego majątku i jego obciążeniach,

e) obciążeniach majątku Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego;

f) dochodach i stratach spółek handlowych, w których podmioty, o których mowa w lit. a-c, mają pozycję dominującą w rozumieniu przepisów Kodeksu spółek handlowych, oraz dysponowaniu tymi dochodami i sposobie pokrywania strat,

g) państwowym długu publicznym i długu Skarbu Państwa,

h) zobowiązaniach z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostki sektora finansów publicznych, a także o wszelkich zobowiązaniach pozabilansowych, w tym warunkowych.

Komentarz: Obciążeniem dla finansów publicznych są nie tylko zobowiązania z tytułu poręczeń i gwarancji, ale także np. z tytułu zobowiązań warunkowych, o których jest mowa w art.3 pkt 1 ppkt 28) ustawy o rachunkowości. Pozostawienie punktu h) w niezmienionej treści pozwalało będzie ukrywać faktyczny stan finansów jst wynikający m.in. z pozyskiwania źródeł finansowania przy wykorzystywaniu różnych instrumentów finansowych, które pozwalają „obejść” obowiązujący limit zadłużenia. Aktualnie brak takiego rozszerzenia stwarza np. możliwość zadłużania się w parabankach. Przykład: jednostka samorządu terytorialnego podpisuje umowę przedwstępną na sprzedaż bądź użytkowanie nieruchomości wartej 50 mln złotych. Po jej podpisaniu otrzymuje połowę tej kwoty w formie zaliczki, która stanowi dochód gminy. Zaliczka ta nie będzie wykazana (jak w przypadku przedsiębiorstwa) w jej bilansie, choć winna być zapisana na koncie pozabilansowym. Umowę można tak skonstruować, że np. po kilku czy kilkunastu latach zostanie rozwiązana a zaliczka będzie musiała być zwrócona (np. w czasie, gdy dotychczasowy wójt przestanie już pełnić swoje obowiązki). Transakcja taka będzie miała w rzeczywistości charakter pożyczki, ale nie będzie ona odnotowana w bilansie, a tym samym nie będzie brana pod uwagę przy wyliczaniu ustawowego współczynnika limitującego poziom zadłużenia jst.

i) pomocy publicznej, w tym o osobach prawnych i fizycznych oraz jednostkach organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym jej udzielono.

j) podatkach i innych daninach publicznych,

k) umorzeniach lub ulgach w spłacie zobowiązań na rzecz Skarbu Państwa lub jednostki

samorządu terytorialnego o których mowa w art. 37 ust 1 lit f)-g) ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, oraz o przyczynach tych umorzeń i ulg dla danego podmiotu zawierających w

szczególności uzasadnienie dlaczego decyzja ta nie stanowi niedozwolonej pomocy publicznej oraz leży w interesie publicznym;

Komentarz: Obowiązek określony punktem k) wynika już z ustawy o finansach publicznych, a nawet szerszy, gdyż dodatkowo mówi się tam o wymogu przedstawiania przyczyn tego rodzaju umorzeń i ulg. W dotychczasowej praktyce faktyczne przyczyny tego rodzaju decyzji nie jednak są ujawniane, gdyż opisuje się je jedynie lakonicznym stwierdzeniem „ważny interes podatnika”. W sytuacji, gdy umorzenie takie jest dokonywane przez np. wójta z niekorzyścią dla mieszkańców, formalnie prawo nie jest więc łamane. Brak obowiązku przedstawiania pełnego merytorycznego uzasadnienia podjętych decyzji ułatwia nadużycia, w tym korupcję. Jeśli natomiast zapis ten zostanie doprecyzowany ryzyko nadużyć i korupcji niewątpliwie spadnie.

l) wydatkach ze środków publicznych dokonywanych przez osoby pełniące funkcje publiczne w związku z pełnieniem tych funkcji przy użyciu kart płatniczych.

m) innych danych finansowych, a w tym o:

- sporządzanych zgodnie z art. 238 ustawy o finansach publicznych projektach budżetów wraz z załącznikami, a w szczególności o prognozowanej kwocie długu, informacji o stanie mienia komunalnego, objaśnieniach
- uchwałach budżetowych wraz z załącznikami,
- uchwałach w sprawie wieloletniej prognozy finansowej,
- przebiegu wykonania budżetu za I półrocze roku budżetowego,
- treści sprawozdania z wykonania budżetu za rok,
- kwartalnej informacji o wykonaniu budżetu jednostki samorządu terytorialnego
- kwocie deficytu lub nadwyżki oraz stanie aktualnych na koniec każdego kwartału zobowiązań bilansowych i pozabilansowych
- sporządzanych na podstawie ustawy o rachunkowości i ustawy o finansach publicznych rocznych bilansach wraz z informacjami uzupełniającymi do nich;
- wykazie obrotów i sald księgi głównej oraz ksiąg pomocniczych (analitycznych) za dany rok sporządzane zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości przez jednostki samorządu terytorialnego. Ich zestawienia te powinny uwzględniać konta pozabilansowe.

Komentarz do całego Art. 7: artykuł ten jest analogiczny jak art. 6 ustawy o dostępie do informacji publicznej (dalej udp), z tym, że art. 6 tej ustawy dotyczy wszystkich informacji publicznych jakie winny być udostępniane, a art. 7 w niniejszym projekcie jedynie tych, które mają być udostępnione w BIP. W Art. 6 udp użyto sformułowania „w szczególności”, a więc wymienia on jedynie przykładowo to, co winno być udostępniane jako informacja publiczna. Powyższy art. 7 jest bardzo ogólny, więc gdyby faktycznie chodziło w nim o wszelkie treści, jakie mają być udostępniane na stronie BIP, to będzie niewątpliwie sprawiał ogromne problemy interpretacyjne. Zakładam jednak, że pierwsze zdanie zaproponowanego art. 7 jest zwykłym błędem (tym bardziej, że węższy zakres informacji jaki ma być udostępniany w BIP jest podany w punkcie 3 art. 11 niniejszego projektu). Zakres informacji, które muszą być udostępniane w BIP powinien być w porównaniu z udp znacznie rozszerzony. Pozwoli to na zmniejszenie ilości informacji udostępnianych na wniosek i zmniejszy ilość sporów przed Samorządowym Kolegium Odwoławczym oraz Sądami Administracyjnymi. Uzupełnienie listy informacji w art. 7 i ich doprecyzowanie przyspieszy także proces odpowiadania na wnioski o ich udostępnienie.

Art. 8. 1. Prawo dostępu do informacji publicznej podlega ograniczeniu:

1) w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o:

- a) ochronie informacji niejawnych,
- b) przymusowej restrukturyzacji,
- c) ochronie innych tajemnic ustawowo chronionych.

1a) Ograniczenie prawa dostępu do informacji publicznej określone w ust. 1 pkt 1 nie dotyczy zakazu nieupoważnionego rozpowszechniania i dostępu zbiorów danych, o którym jest mowa w art. 71. Ustawy o rachunkowości.

Komentarz: na podstawie dotychczasowej treści punktu 1, podmioty zobowiązane mogą unikać udostępniania szerokiego zakresu informacji publicznej powołując się na zapis art. 71. Ustawy o rachunkowości. Jest w nim mowa o obowiązku ochrony „zbiorów” danych takich jak księgi rachunkowe, dowody księgowo, dokumenty inwentaryzacyjne, sprawozdania finansowe itp. przed *nieupoważnionym rozpowszechnianiem*. Tak więc podmioty zobowiązane mogą twierdzić, że udostępnianie tych informacji (dokumentów) będzie właśnie takim *nieupoważnionym rozpowszechnianiem*.

2) ze względu na:

a) ochronę prywatności osoby fizycznej, **nie mającej związku z pełnieniem funkcji publicznej oraz z wykonywaniem przez podmiot zobowiązany zadań publicznych;**

b) tajemnicę przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, **jeżeli przedsiębiorca zastrzegł sobie pisemnie w umowie z podmiotem zobowiązanym jakie konkretne informacje stanowią jego tajemnicę.**

Komentarz: doprecyzowanie powyższych punktów pozwoli uniknąć nadmiernego rozszerzania znaczenia sformułowania „prywatność osoby fizycznej”, np. takiej sytuacji, gdy nie są udostępniane zakresy obowiązków zatrudnionych w podmiocie zobowiązanym osób. Takie rozwinięcie byłoby także uznaniem stanowiska Sądu Najwyższego, który stwierdził, że ujawnienie w treści umów cywilnych podpisywanych z osobami fizycznymi, ich imiona i nazwiska nie mogą być traktowane jako informacja chroniona ze względu na ich prywatność.

Zresztą także w innym punkcie niniejszego projektu ustawy podmioty zobowiązane mają obowiązek ujawniania wykazu umów, i tam właśnie prawo do prywatności, jako mające związek z wykonywaniem przez podmiot zobowiązany zadań publicznych, jest ograniczone.

2. Ograniczenie prawa dostępu do informacji publicznej określone w ust. 1 pkt 2 nie dotyczy:

1) informacji o osobach pełniących funkcje publiczne, mających związek z pełnieniem tych funkcji, w tym o warunkach powierzenia lub wykonywania funkcji,

2) umów cywilnoprawnych zawieranych przez organy władzy publicznej oraz wykonywania tych umów,

3) postępowań administracyjnych,

4) przypadku, gdy osoba fizyczna lub przedsiębiorca rezygnują z przysługującego im prawa.

5) zakresów obowiązków osób zatrudnionych przez podmiot zobowiązany do udzielenia informacji publicznych

6) treści tych części umów zawartych z przedsiębiorcą, które nie stanowią tajemnicy przedsiębiorcy i nie zostały pisemnie zastrzeżone jako jego tajemnica.

Komentarz: Dopisanie punktu 5) pozwoli uniknąć sytuacji, w której podmiot zobowiązany twierdzi, że dana osoba nie pełni funkcji publicznych, a w rzeczywistości tak nie jest. Dopisanie punktu 6) pozwoli uniknąć sytuacji, w której powiedzmy tajemnicą przedsiębiorstwa chroniony jest zaledwie fragment umowy (np. jeden punkt), natomiast podmiot zobowiązany pod tym pretekstem odmawia udostępnienia treści całego dokumentu.

3. Nie można, z zastrzeżeniem ust. 1 i 2, ograniczać dostępu do informacji o sprawach rozstrzyganych w postępowaniu przed organami państwa, w szczególności w postępowaniu karnym lub cywilnym, ze względu na ochronę interesu strony, jeżeli postępowanie dotyczy władz publicznych lub innych podmiotów wykonujących zadania publiczne albo osób pełniących funkcje publiczne - w zakresie tych zadań lub funkcji.

4. Ograniczenia dostępu do informacji w sprawach, o których mowa w ust. 3, nie naruszają prawa do informacji o organizacji i pracy organów prowadzących postępowania, w szczególności o czasie, trybie i miejscu oraz kolejności rozpatrywania spraw.

Art. 9. 1. Jednostki sektora finansów publicznych, przedsiębiorstwa państwowe, instytuty

badawcze oraz spółki zobowiązane, prowadzą rejestr umów cywilnoprawnych, których skutkiem jest wydatkowanie środków pieniężnych przez te podmioty, zwany dalej „rejestrem umów”.

2. Rejestr umów obejmuje następujące informacje:

- 1) identyfikator umowy nadany przez podmiot prowadzący rejestr;
- 2) data zawarcia umowy;
- 3) dane identyfikujące kontrahenta: nazwa (firma) wraz z numerem NIP, jeżeli go posiada albo imię i nazwisko kontrahenta;
- 4) przedmiot umowy;
- 5) data początkowa i końcowa okresu realizacji umowy;
- 6) całkowita wartość przedmiotu umowy (w kwotach nieobejmujących podatku od towarów i usług), a w przypadku, gdy całkowita wartość przedmiotu umowy nie jest w umowie określona – kwotę zrealizowanych wydatków;
- 7) określenie, czy przedmiot umowy jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej;
- 8) tryb zawarcia umowy.

3. Informacje, o których mowa w ust. 2, wprowadza się do rejestru umów nie później niż 14 dni od daty zawarcia umowy lub od daty dokonania zmian w umowie w zakresie tych informacji.

4. Rejestr umów w formie umożliwiającej przeszukiwanie oraz sortowanie informacji w nim zawartych, udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w art. 11, podmiotu prowadzącego ten rejestr, a w przypadku gdy ten podmiot nie prowadzi Biuletynu Informacji Publicznej – na stronie internetowej tego podmiotu.

5. Informacji, o których mowa w ust. 2, dotyczących umów objętych ochroną na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych nie udostępnia się w sposób określony w ust. 4.

~~6. Spółka zobowiązana, w której udział Skarbu Państwa przekracza 10% kapitału zakładowego lub 10% liczby akcji, może nie udostępnić w sposób określony w ust. 4 informacji, o których mowa w ust. 2, dotyczących umów, których ujawnienie może zagrażać podstawowym interesom spółki zobowiązanej.~~

Komentarz: zapis powyższego punktu jest niejasny i może być w zasadzie dowolnie interpretowany. Spółka zobowiązana może nie ujawnić informacji na podstawie całkowitej opinii jej zarządu bez żadnych konsekwencji.

Jeśli intencją tego zapisu jest ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa to niezrozumiałe jest jak ujawnienie danych, które mają być ujawniane w rejestrze, mogłoby taką tajemnicę naruszyć. Naruszenie takie można by chronić przy ew. udostępnianiu kopii całej umowy – w takim wypadku można by przyjąć, iż kopia taka jest udostępniana przy zanonimizowaniu fragmentu umowy ujawniającego tę tajemnicę.

7. W przypadkach określonych w ust. 5 i 6 informacje, o których mowa w ust. 2, przekazuje się Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego na koniec miesiąca, w którym wystąpiły zdarzenia określone w ust. 3.

8. Informacji przekazanych Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego w sposób określony w ust. 7 nie udostępnia się w trybie przewidzianym w niniejszej ustawie.

9. Za prowadzenie, aktualizowanie i udostępnienie rejestru umów, przekazywanie Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego informacji o których mowa w ust. 2 oraz za podanie w rejestrze umów lub przekazanie Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego prawdziwych informacji z odpowiada kierownik jednostki organizacyjnej, o której mowa w ust. 1 lub członek zarządu wyznaczony przez kolegialny organ zarządzający jednostką organizacyjną, o której mowa w ust. 1.

10. Prezes Rady Ministrów, określi, w drodze rozporządzenia sposób i tryb:

- 1) prowadzenia rejestru umów,
 - 2) przekazywania Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego informacji, w przypadku o którym mowa w ust. 7
- uwzględniając konieczność zapewnienia elektronicznego sposobu przetwarzania przekazywanych danych.

11. Treści umów, o których mowa w wykazie, z zastrzeżeniem zapisów art. 8, udostępnia się na wniosek, nawet jeśli zostały sporządzone w formie aktu notarialnego.

Komentarz: Obowiązek publikowania rejestrów zawartych umów jest bardzo dobrą dla jawności życia publicznego nowością, jednak powinien być on uzupełniony o jasno sformułowany obowiązek udostępniania całej ich treści. Inaczej mogą powstawać niepotrzebne spory, czy treści takich umów są informacją publiczną. Ważne jest także doprecyzowanie zasady, że treść umów jest udostępniana także jeśli zostały one zawarte w formie aktu notarialnego. Zapis taki nie pozwoli podmiotom zobowiązanych na unikanie udostępniania treści tych umów pod pretekstem zapisów art. 110 ustawy o notariacie.

Rozdział 3

Środki i tryb dostępu do informacji publicznej

Art. 10. 1. Udostępnianie informacji publicznych następuje w drodze:

- 1) ogłaszania informacji publicznych, w tym dokumentów urzędowych, w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w art. 11;
 - 2) udostępniania w centralnym repozytorium, o którym mowa w art. 14.
 - 3) udostępniania, o którym mowa w art. 16;
 - 4) wstępu na posiedzenia organów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3, i udostępniania materiałów, w tym audiowizualnych i teleinformatycznych, dokumentujących te posiedzenia;
2. Dostęp do informacji publicznej jest bezpłatny, z zastrzeżeniem art. 20.

Art. 11. 1. Powszechne udostępnianie informacji publicznej następuje w urzędowym publikatorze teleinformatycznym - Biuletynie Informacji Publicznej - będącym ujednoczonym systemem stron w sieci teleinformatycznej, zwanym dalej "BIP".

2. Informacje publiczne są udostępniane w BIP przez podmioty, o których mowa w art. 6 ust. 2 i 3.

3. Podmioty, o których mowa w art. 6 ust. 2 i 3, obowiązane są do udostępniania w BIP informacji publicznych, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1-3, pkt 4 lit. a tiret drugie, lit. c i d , lit. h, lit. i oraz pkt 5.

Podmioty, o których mowa w zdaniu pierwszym, mogą udostępniać w BIP również inne informacje publiczne.

Komentarz: Dodano tu „oraz lit.h, lit i ze względu na dopisane do punktu 4 art. 7 punkty h oraz i

4. Podmioty, o których mowa w art. 6 ust. 2 i 3, są obowiązane do udostępniania w BIP informacji dotyczących sposobu dostępu do informacji publicznych będących w ich posiadaniu i nieudostępnionych w BIP.

5. W przypadku wyłączenia jawności informacji publicznej, w BIP podaje się zakres wyłączenia, podstawę prawną wyłączenia jawności oraz wskazuje się organ lub osobę, które dokonały wyłączenia, a w przypadku, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 i 3, podmiot, w interesie którego dokonano wyłączenia jawności.

Komentarz: tu chyba wkradł się błąd, winno być art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2.

6. Podmioty udostępniające informacje publiczne w BIP są obowiązane do:

- 1) oznaczenia informacji danymi określającymi podmiot udostępniający informację;
- 2) podania w informacji danych określających tożsamość osoby, która wytworzyła informację lub odpowiada za treść informacji;
- 3) dołączenia do informacji danych określających tożsamość osoby, która wprowadziła informację do Biuletynu Informacji Publicznej;
- 4) oznaczenia czasu wytworzenia informacji i czasu jej udostępnienia;

5) zabezpieczenia możliwości identyfikacji czasu rzeczywistego udostępnienia informacji.

6) prowadzenia i udostępniania na stronie BIP rejestru zmian dokonywanych w jej treści

Komentarz: powyższe uzupełnienie utrzymuje obowiązek, jaki istnieje w aktualnych przepisach. Jest on bardzo ważny, aby przeciwdziałać dowolnemu usuwaniu bez śladu wcześniej wprowadzonych do BIP informacji.

Art. 12. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji tworzy stronę główną BIP:

- 1) zawierającą wykaz podmiotów, o których mowa w art. 6 ust. 1 i 2, wraz z odnośnikami umożliwiającymi połączenie z ich stronami;
- 2) zapewniającą dostęp do informacji publicznej oraz możliwość jej przeszukiwania w systemie, o którym mowa w ust. 5;
- 3) zapewniającą dostęp do centralnego repozytorium.

2. Podmioty, o których mowa w art. 6 ust. 2 i 3, przez zastosowanie systemu, o którym mowa w ust. 5, albo innego systemu teleinformatycznego, tworzą własne strony Biuletynu Informacji Publicznej, na których udostępniają informacje podlegające udostępnieniu w tej drodze.

3. Podmioty, o których mowa w art. 6 ust. 2 i 3, są obowiązane przekazać ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji *informacje* niezbędne do zamieszczenia na stronie, o której mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw informatyzacji:

- 1) gromadzi i udostępnia adresy wskazujące strony Biuletynu Informacji Publicznej tworzone przez podmioty, o których mowa w art. 6 ust. 2 i 3;
- 2) gromadzi i udostępnia dane o liczbie pobrań stron, o których mowa w pkt 1;
- 3) nieodpłatnie udostępnia system, o którym mowa w ust. 5.

5. Scentralizowany System Dostępu do Informacji Publicznej stanowi system teleinformatyczny, który umożliwia tworzenie stron Biuletynu Informacji Publicznej, o których mowa w ust. 2, oraz przetwarzanie informacji publicznych, w tym ich przeszukiwanie według kryteriów przedmiotowych i podmiotowych.

6. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania dotyczące układu ujednoczonego systemu stron BIP, w szczególności:
 - a) strukturę strony głównej, o której mowa w ust. 1,
 - b) standardy struktury stron, o których mowa w ust. 2,
- 2) zakres i tryb przekazywania informacji, o których mowa w ust. 3,
- 3) wymagania dotyczące zabezpieczania treści informacji publicznych udostępnianych w BIP - mając na względzie sprawność i jednolitość działania systemu stron BIP, a także uwzględniając konieczność równego traktowania rozwiązań informatycznych oraz potrzebę umożliwienia realizacji prawa do stosowania przez podmioty obowiązane do przekazywania informacji oprogramowania bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów z tytułu opłat licencyjnych.

Art. 13. 1. Informacje publiczne o szczególnym znaczeniu dla rozwoju innowacyjności w państwie i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, które ze względu na sposób przechowywania i udostępniania pozwalają na ich ponowne wykorzystywanie w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. 352), w sposób użyteczny i efektywny, stanowią zbiór, zwany dalej "zasobem informacyjnym", i są udostępniane w centralnym repozytorium.

2. Do przekazania, w celu udostępnienia w centralnym repozytorium, posiadanych zasobów informacyjnych oraz metadanych opisujących ich strukturę są obowiązane:

- 1) organy administracji rządowej;

- 2) fundusze celowe;
 - 3) Zakład Ubezpieczeń Społecznych;
 - 4) Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
 - 5) Narodowy Fundusz Zdrowia;
 - 6) państwowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyjątkiem uczelni, Polskiej Akademii Nauk oraz jednostek naukowych w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2014 r. poz. 1620, z 2015 r. poz. 249 i 1268 oraz z 2016 r. poz. 1020 i 1311) innych niż państwowe instytuty badawcze.
3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 2, może zostać spełniony poprzez przekazanie:
- 1) zasobu informacyjnego oraz metadanych, o których mowa w ust. 2;
 - 2) metadanych, o których mowa w ust. 2, w przypadku gdy zasób informacyjny jest przez podmiot udostępniany w repozytorium powszechnie dostępnym w sieci teleinformatycznej innym niż centralne repozytorium.
4. Podmioty wskazane w przepisach wydanych na podstawie ust. 6 są obowiązane do dostosowania:
- 1) formatów danych oraz protokołów komunikacyjnych i szyfrujących, umożliwiających odczyt maszynowy do zasad określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2014 r. poz. 1114 oraz z 2016 r. poz. 352 i 1579);
 - 2) metadanych, o których mowa w ust. 2, do zestawu elementów metadanych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 6 i art. 14 ust. 6.
5. Podmioty wskazane w przepisach wydanych na podstawie ust. 6 są obowiązane do systematycznego weryfikowania i aktualizowania zasobów informacyjnych oraz metadanych udostępnionych w centralnym repozytorium.
6. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, odrębnie dla poszczególnych podmiotów, o których mowa w ust. 2:
- 1) sposób przekazania, o którym mowa w ust. 2, mając na względzie posiadaną przez ten podmiot infrastrukturę teleinformatyczną umożliwiającą gromadzenie w niej informacji publicznych oraz ich udostępnianie, a także możliwości techniczne przechowywania tych informacji w centralnym repozytorium;
 - 2) zakres zasobu informacyjnego, mając na względzie szczególne znaczenie określonych informacji publicznych dla rozwoju innowacyjności i społeczeństwa informacyjnego;
 - 3) harmonogram przekazania zasobu informacyjnego oraz metadanych, o których mowa w ust. 2, oraz ich aktualizowania mając na względzie konieczność zagwarantowania aktualności informacji.
7. Minister właściwy do spraw informatyzacji w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 6, może określić dodatkowe wymagania techniczne opracowania zasobu informacyjnego oraz dodatkowy zestaw elementów metadanych, innych niż określone w przepisach wydanych na podstawie art. 14 ust. 6, mając na względzie:
- 1) ułatwienie wyszukiwania zasobu informacyjnego w sposób określony w art. 14 ust. 2;
 - 2) kontrolę zasobu informacyjnego oraz jego długotrwałe przechowywanie i zarządzanie nim;
 - 3) możliwość jak najszerszego ponownego wykorzystywania informacji publicznych i ich maszynowego odczytu.

Art. 14. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji prowadzi centralne repozytorium, powszechnie dostępne w sieci teleinformatycznej.

2. Centralne repozytorium zapewnia przeszukiwanie zasobów informacyjnych w szczególności według:

- 1) kryterium przedmiotowego;
- 2) kryterium podmiotowego;
- 3) elementów metadanych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 6 i art. 13 ust. 6.

3. Minister właściwy do spraw informatyzacji może zlecić wyspecjalizowanym podmiotom czynności związane z prowadzeniem centralnego repozytorium, pod warunkiem zapewnienia:

- 1) przez te podmioty:
 - a) rozliczalności i niezawodności jego prowadzenia,
 - b) integralności, rozliczalności, dostępności, autentyczności i niezaprzeczalności zasobów informacyjnych w nim udostępnianych;
- 2) możliwości przeprowadzenia przez tego ministra kontroli spełnienia warunków, o których mowa w pkt 1.

4. Minister właściwy do spraw informatyzacji weryfikuje przekazywane zasoby informacyjne oraz metadane, o których mowa w art. 13 ust. 2, pod względem spełnienia wymogów, o których mowa w art. 13 ust. 4, oraz wymogów określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 6 i art. 13 ust. 6.

5. W przypadku gdy zasób informacyjny lub metadane, o których mowa w art. 13 ust. 2, nie spełniają wymogów, o których mowa w ust. 4, minister właściwy do spraw informatyzacji wzywa podmiot, który je przekazał do ich niezwłocznego dostosowania do tych wymogów.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób weryfikacji, o której mowa w ust. 4,
- 2) sposób przetwarzania i udostępniania w centralnym repozytorium zasobów informacyjnych i metadanych, o których mowa w art. 13 ust. 2,
- 3) standardy techniczne prowadzenia centralnego repozytorium,
- 4) minimalny zestaw elementów metadanych, o których mowa w art. 13 ust. 2 — uwzględniając zasadę neutralności technologicznej, konieczność zapewnienia przeszukiwalności, dostępności informacji jak najszerszej grupie użytkowników, możliwość zastosowania automatyzacji procesów oraz potrzebę zapewnienia ich użyteczności i efektywności.

Art. 15. 1. W centralnym repozytorium mogą być udostępniane zasoby informacyjne oraz metadane inne niż wskazane w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 6 lub 7, przez podmioty określone w art. 14.

2. Zasoby informacyjne oraz metadane udostępnione w centralnym repozytorium na podstawie ust. 1 są systematycznie weryfikowane i aktualizowane przez podmioty je udostępniające.

3. Do podmiotów oraz zasobów informacyjnych określonych w ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 14 ust. 6.

4. Minister właściwy do spraw informatyzacji może usunąć z centralnego repozytorium zasoby informacyjne, które nie mają szczególnego znaczenia dla rozwoju innowacyjności w państwie i rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Art. 16. 1. Informacja publiczna, która nie została udostępniona w BIP lub centralnym repozytorium, jest udostępniana na wniosek.

2. Informacja publiczna, która może być niezwłocznie udostępniona, jest udostępniana w formie ustnej lub pisemnej bez pisemnego wniosku.

3. Informacja publiczna może być udostępniana:

- 1) w drodze wyłożenia lub wywieszenia w miejscach ogólnie dostępnych;
- 2) przez zainstalowane w miejscach, o których mowa w pkt 1, urządzenia umożliwiające zapoznanie się z tą informacją.

Art. 17. 1. Informacje publiczne udostępniane w sposób, o którym mowa w art. 16, są oznaczane:

- 1) danymi określającymi podmiot udostępniający informację;
- 2) danymi określającymi tożsamość osoby, która wytworzyła informację lub odpowiada za treść informacji;
- 3) danymi określającymi tożsamość osoby, która udostępniła informację;
- 4) datą udostępnienia.

2. Podmiot udostępniający informację publiczną jest obowiązany zapewnić możliwość:

~~1) kopiowania informacji publicznej albo jej wydruk lub~~

1) kopiowania informacji publicznej a także jej wydruk lub

Komentarz: zmiana spójnika „albo” na frazę „a także” jest istotne, gdyż udostępniane materiały zawsze powinny mieć formę, która umożliwi kopiowanie ze względu na możliwość dalszej ich obróbki niezbędnej do przeprowadzania różnego typu analiz (z wykorzystaniem tych informacji w formie elektronicznej).

2) przesłania informacji publicznej albo przeniesienia jej na odpowiedni, powszechnie stosowany informatyczny nośnik danych.

Art. 18. 1. Udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, z zastrzeżeniem ust. 2 i art. 20 ust. 2.

2. Jeżeli informacja publiczna nie może być udostępniona w terminie określonym w ust. 1, podmiot obowiązany do jej udostępnienia powiadamia w tym terminie o powodach opóźnienia oraz o terminie, w jakim udostępni informację, nie dłuższym jednak niż 30 dni od dnia złożenia wniosku.

Art. 19. 1. Udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje w sposób i w formie zgodnych z wnioskiem, chyba że środki techniczne, którymi dysponuje podmiot obowiązany do udostępnienia, nie umożliwiają udostępnienia informacji w sposób i w formie określonych we wniosku.

2. Jeżeli informacja publiczna nie może być udostępniona w sposób lub w formie określonych we wniosku, podmiot obowiązany do udostępnienia powiadamia pisemnie lub w inny sposób wskazany przez wnioskodawcę o przyczynach braku możliwości udostępnienia informacji zgodnie z wnioskiem i wskazuje, w jaki sposób lub w jakiej formie informacja może być udostępniona niezwłocznie.

3. W przypadku określonym w ust. 2, jeżeli w terminie 14 dni od powiadomienia wnioskodawca nie złoży wniosku o udostępnienie informacji w sposób lub w formie wskazanych w powiadomieniu, postępowanie o udostępnienie informacji umarza się.

Art. 20. 1. Jeżeli w wyniku udostępnienia informacji publicznej na wniosek, o którym mowa w art. 16 ust. 1, podmiot obowiązany do udostępnienia ma ponieść dodatkowe koszty związane ze wskazanym we wniosku sposobem udostępnienia lub koniecznością przekształcenia informacji w sposób lub formę wskazaną we wniosku, podmiot ten może pobrać od wnioskodawcy opłatę w wysokości odpowiadającej tym kosztom.

1a. Kosztów, o których mowa w punkcie 1 powyżej nie pobiera się jeśli wynoszą one mniej niż 100 zł.

Komentarz: Powyższy zapis art.20 pkt 1. nie precyzuje wystarczająco, kto i w jaki sposób będzie decydował o tym, że podmiot obowiązany do udostępnienia informacji ma ponieść dodatkowe koszty i jak będą one kalkulowane. Pozostawienie go w takiej postaci może skutkować dowolnością interpretacji i faktycznym blokowaniem dostępu do informacji publicznej. Dodatkową konsekwencją może być bardzo dużo skarg do sądu administracyjnego w tej kwestii. Brak precyzyjnego określenia czym są koszty dodatkowe powoduje, że

podmioty zobowiązane naliczają w sposób dowolny takie koszty, co jest powodem skarg do sądów administracyjnych i wydłuża średni czas rozpatrywania przez nie innych sporów.

Mając powyższe na uwadze należałoby doprecyzować znaczenie pojęcia „dodatkowe koszty” związane ze wskazanym we wniosku sposobem udostępnienia lub koniecznością przekształcenia informacji – co zaproponowano w słowniku niniejszego projektu ustawy. Należałoby także wyznaczyć granicę wysokości tych kosztów, od której można pobierać opłat.

Bez jej wyznaczenia może dojść do patologicznej sytuacji, że podmioty zobowiązane będą chciały pobierać niskie opłaty tylko dlatego, aby opóźnić udostępnienie informacji. Ponadto należy podkreślić, że przy żądaniu niskich opłat za bardzo proste czynności związane z przygotowaniem informacji dla wnioskodawcy, łączne koszty ich wyliczania (ktoś musi to zrobić), księgowania ich wpływu czy zawiadamiania o nich wnioskodawcy mogą być wyższe niż koszty udostępniania.

Ponadto masowe pobieranie niskich kosztów może być przyczyną masowych sporów na ten temat przed sądami administracyjnymi, a co za tym idzie znaczny wzrost ich obciążenia.

2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, zawiadamia wnioskodawcę w formie decyzji administracyjnej o wysokości opłaty oraz przesyła szczegółową jej kalkulację wraz z informacją na temat podstaw jej sporządzenia. Wnioskodawca ma prawo po uregulowaniu opłaty za dodatkowe koszty zażądać dowodów ich poniesienia w wysokości przyjętej w przesłanej mu kalkulacji.

Komentarz: Pozostawienie niejasnej treści powyższego punktu 2 (bez zaproponowanej zmiany dotyczącej konieczności przesyłania kalkulacji kosztów) sprawi, że podmioty zobowiązane do udzielania informacji publicznej będą dowolnie naliczały „dodatkowe koszty”. Taka praktyka nadal będzie obciążała w znacznym stopniu sądy administracyjne. Ustalenie zaś zasady, że decyzja o naliczeniu kosztów będzie decyzją administracyjną stworzy jasną drogę do odwołania się wnioskodawcy od tej decyzji.

3. Udostępnienie informacji zgodnie z wnioskiem następuje po upływie 14 dni od dnia uiszczenia opłaty przez wnioskodawcę, chyba że wnioskodawca w tym terminie:

- 1) nie uiszcza opłaty, o której mowa w ust. 1, o wysokości której został zawiadomiony przez podmiot obowiązany do udostępnienia;
- 2) dokona zmiany wniosku w zakresie sposobu lub formy udostępnienia informacji;
- 3) wycofa wniosek.

3. Udostępnienie informacji przez podmiot, o którym mowa w ust. 1 zgodnie z wnioskiem następuje po upływie 14 dni od dnia powiadomienia wnioskodawcy o opłacie, chyba że wnioskodawca dokona w tym terminie zmiany wniosku w zakresie sposobu lub formy udostępnienia informacji albo wycofa wniosek.

Komentarz: Z niniejszego projektu ustawy jasno wynika, że co do zasady udostępnianie informacji publicznej jest bezpłatne, a naliczanie kosztów dodatkowych stanowi wyjątek. Taka zasada obowiązywała również w dotychczasowej udp. Z bogatego orzecznictwa wynika też jasno, że jako dodatkowe koszty mogą być traktowane jedynie koszty wynagrodzeń pracowników wykonujących dużo dodatkowej pracy po godzinach, czy znaczne koszty materiałowe.

Mając powyższe na uwadze, oraz założenie, że ustawodawcy zależy na ułatwianiu, a nie utrudnianiu obywatelom dostępu do informacji publicznej, jasnym staje się, że rozwiązanie obowiązujące w dotychczasowej ustawie (udostępnianie informacji przed uregulowaniem opłaty, której wysokość może być sporna) jest bardziej właściwe.

Art. 21. 1. Odmowa udostępnienia informacji publicznej albo umorzenie postępowania o udostępnienie informacji w przypadku określonym w art. 19 ust. 3 przez organ władzy publicznej następują w drodze decyzji.

2. W przypadku gdy wnioskodawca w sposób uporczywy składa wnioski, o których mowa w art. 16 ust. 1, których realizacja ze względu na ilość lub zakres udostępnianej informacji znacząco utrudniłaby działalność podmiotu obowiązującego do udzielenia informacji publicznej, podmiot ten może odmówić udostępnienia informacji publicznej.

Komentarz: zapis powyższego punktu nie precyzuje co oznacza uporczywe składanie wniosków. Nie jest także jasne, kiedy udostępnianie informacji mogłoby znacząco wpłynąć na pracę organu. *Nemo iudex in causa sua* – nikt nie może być sędzią we własnej sprawie. To podstawowy warunek bezstronności organu rozstrzygającego sprawę, który jest obecny w innych przepisach polskiego prawa. Tu przecież adresat wniosku miałby rozstrzygać spór we własnej sprawie. Trudno to uznać za standard państwa prawa i państwa demokratycznego.

Pozostawienie takiego niedoprecyzowanego przepisu będzie skutkowało także tym, że podmioty zobowiązane do udzielenia informacji będą go wykorzystywać jako pretekst do jej nieudostępniania. Na to, że takie niebezpieczeństwo jest bardzo realne wskazuje dotychczasowa praktyka. To z kolei może być przyczyną bardzo wielu nowych postępowań sądowych i jeszcze bardziej pogorszyć efektywność pracy sądów (większa ilość spraw, dłuższy czas rozstrzygnięcia sporów). Mając powyższe na uwadze proponuję usunąć ten punkt.

Jeśli w zamyśle autorów tego zapisu było przeciwdziałanie ew. patologiom dotyczącym składania wniosków przez tzw. „pieniaczy”, to niewątpliwie nie jest to dobra droga. Można by tu przywołać znane powiedzenie o *wylewaniu dziecka z kąpielą*. Warto także podkreślić, że patologie w kwestii prawa do informacji dotyczą także, a nawet częściej, podmiotów zobowiązanych do jej udzielania. Praktyka wskazuje wiele przykładów uporczywego unikania odpowiadania na składane wnioski. Dlatego, jeśli zapisy ustawy miałyby przeciwdziałać patologiom z obu stron (ze strony wnioskodawców oraz podmiotów zobowiązanych) to można by wprowadzić obok zapisu punktu 2 art. 21, dodatkowe zapisy możliwie precyzyjnie definiujące te patologie (uporczywe składanie wniosków i uporczywe unikanie odpowiedzi). Przykładowo można by je zredagować w następujący sposób:

2a. Za uporczywe składanie wniosków i/lub znaczące utrudnianie działalności podmiotu zobowiązanego przez danego wnioskodawcę uznaje się sytuację, gdy :

- a) Dany wnioskodawca w poprzednim roku złożył temu samemu podmiotowi zobowiązanemu minimum 10 wniosków o udostępnienie informacji publicznej, na które otrzymał decyzję odmowną podmiotu zobowiązanego, która nie została uchylona przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze
- b) Dany wnioskodawca w ostatnich trzech miesiącach złożył danemu podmiotowi zobowiązanemu minimum 10 wniosków o udostępnienie informacji publicznej, na które otrzymał pełną odpowiedź w ustawowo przewidzianym do tego terminie.

2b. Za uporczywe unikanie udzielania informacji publicznej przez podmiot zobowiązany uznaje się sytuację gdy:

- a) Samorządowe Kolegium Odwoławcze uchyliło w okresie ostatnich 12 miesięcy minimum 3 decyzje tego podmiotu o odmowie udzielenia informacji publicznej temu samemu wnioskodawcy.
- b) Wojewódzki Sąd Administracyjny uznał w okresie ostatnich 12 miesięcy minimum 3 skargi danego wnioskodawcy na bezczynność w udzielaniu informacji publicznej przez dany podmiot zobowiązany
- c) Podmiot zobowiązany, wbrew obowiązkowi wynikającemu z niniejszej ustawy, nie umieszcza przez okres 30 dni informacji publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej mimo, że został pisemnie wezwany do jej udostępnienia.

2c. Nie może odmawiać udzielenia informacji publicznej z tytułu uporczywego składania wniosków podmiot zobowiązany, który sam uporczywie unika udzielania informacji publicznej w sposób, o którym jest mowa w punkcie 2b niniejszego artykułu.

3. Do decyzji, o których mowa w ust. 1 lub 2, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, z tym że:

- 1) odwołanie od decyzji rozpoznaje się w terminie 14 dni;
- 2) uzasadnienie decyzji o odmowie udostępnienia informacji zawiera także oznaczenie podmiotów, ze względu na których dobra, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2 i 3, wydano decyzję o odmowie udostępnienia informacji.

Art. 22. 1. Do rozstrzygnięć podmiotów obowiązanych do udostępnienia informacji, niebędących organami władzy publicznej, o odmowie udostępnienia informacji oraz o umorzeniu postępowania o udostępnienie informacji przepisy art. 21 stosuje się odpowiednio.
2. Wnioskodawca może wystąpić do podmiotu, o którym mowa w ust. 1, o ponowne rozpatrzenie sprawy. Do wniosku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące odwołania.

Art. 23. 1. Jawne i dostępne są posiedzenia pochodzących z powszechnych wyborów kolegialnych organów:

1) władzy publicznej;

2) jednostek pomocniczych jednostek samorządu terytorialnego.

2. Posiedzenia kolegialnych organów pomocniczych organów, o których mowa w ust. 1, są jawne i dostępne.

3. Organy, o których mowa w ust. 1 i 2, są obowiązane zapewnić lokalowe lub techniczne środki umożliwiające wykonywanie prawa, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3. W miarę potrzeby zapewnia się transmisję audiowizualną lub teleinformatyczną z posiedzeń organów, o których mowa w ust. 1 i 2.

4. Ograniczenie dostępu do posiedzeń organów, o których mowa w ust. 1 i 2, z przyczyn lokalowych lub technicznych nie może prowadzić do nieuzasadnionego zapewnienia dostępu tylko wybranym podmiotom.

5. Organy, o których mowa w ust. 1 i 2, sporządzają i udostępniają protokoły lub stenogramy swoich obrad, chyba że sporządzą i udostępniają materiały audiowizualne lub teleinformatyczne rejestrujące w pełni te obrady.

6. Organy, o których mowa w ust. 1 i 2 utrwalają przebieg swoich obrad za pomocą urządzenia rejestrującego obraz i dźwięk.

Art. 24. Do skarg rozpatrywanych w postępowaniach o udostępnienie informacji publicznej stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718, 846 i 996), z tym że:

1) przekazanie akt i odpowiedzi na skargę następuje w terminie 15 dni od dnia otrzymania skargi;

2) skargę rozpatruje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania akt wraz z odpowiedzią na skargę.

Rozdział 4

Zasady jawności w procesie stanowienia prawa

Rozdział 5

Zasady i tryb prowadzenia lobbingu w pracach nad projektami aktów normatywnych i dokumentów rządowych

Rozdział 6

Zasady wykonywania i kontroli lobbingu zawodowego

Rozdział 7

Środki unikania konfliktu interesów przez osoby pełniące funkcje publiczne

Art. 38. 1. Osoba pełniąca funkcję publiczną, w czasie pełnienia tej funkcji, oraz, w

przypadkach określonych w ustawie, po ustaniu pełnienia tej funkcji, jest obowiązana unikać konfliktu interesów polegającego na wykonywaniu zajęć, które mogłyby wywołać podejrzenie o stronniczość lub występowanie w interesie podmiotu, w którym nie pełni funkcji publicznej.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej może określić zajęcia, których wykonywanie przez osoby pełniące funkcje publiczne zatrudnione w tej jednostce organizacyjnej, z uwagi zakres obowiązków tych osób lub zakres zadań jednostki, oznacza powstanie konfliktu interesów.

Art. 39. Osoba pełniąca funkcje publiczne, określone w art. 40, nie może:

1) być członkiem organu:

- a) zarządzającego lub kontrolnego spółki prawa handlowego,
- b) zarządzającego lub kontrolnego spółdzielni, z wyjątkiem rady nadzorczej spółdzielni mieszkaniowej,
- c) zarządzającego stowarzyszenia lub fundacji posiadających możliwość prowadzenia bądź prowadzących działalność gospodarczą;

2) być zatrudniona lub wykonywać w spółce prawa handlowego lub na jej rzecz jakichkolwiek odpłatnych zajęć;

3) posiadać w spółce prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziałów albo akcje lub udziały przedstawiające więcej niż 10% kapitału zakładowego - w każdej z tych spółek;

4) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami w osobowej spółce prawa handlowego, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem lub pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności; nie dotyczy to działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego.

Komentarz: w przypadku punktów 2) i 4) niezrozumiałym jest zakaz zatrudnienia dotyczący jedynie spółek prawa handlowego. Czy chodzi o to, że zatrudniona w niej osoba mogłaby lobbować na rzecz takiej spółki? Albo sprzyjać w jakiś sposób jej interesom? Jeśli tak, to czy taka osoba nie może tego samego robić na rzecz firmy prowadzonej w formie jednoosobowej działalności, spółki cywilnej itp? To chyba jakieś nieporozumienie. Być może ktoś pomyślał, że spółki prawa handlowego mają większe obroty i wartość? Albo, że mogą być notowane na giełdzie? I co z tego, jest masa dużych podmiotów gospodarczych zorganizowanych w innej formie niż spółki prawa handlowego. Przykładowo można tu wymienić firmę Neuca (ok 7 mld zł przychodów) czy Farmacol (ok. 6 mld przychodów). Firmy są firmami rodzinnymi gdzieś na początku 3 dziesiątki w Polsce pod względem obrotów.

Art. 40. Przepis art. 39 stosuje się w okresie zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji publicznej przez:

1) osobę zajmującą kierownicze stanowiska państwowe, wymienione w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe;

2) sędziego Trybunału Konstytucyjnego;

3) posła albo senatora;

4) osobę, zajmującą stanowisko :

- a) dyrektora generalnego, dyrektora departamentu (jednostki równorzędnej) i jego zastępcy oraz naczelnika wydziału (jednostki równorzędnej) - w urzędach naczelnym i centralnym organów administracji rządowej oraz innych organów państwowych,
- b) dyrektora generalnego urzędu wojewódzkiego, dyrektora wydziału, biura lub delegatury (jednostki równorzędnej) i jego zastępcy oraz głównego księgowego - w urzędach wojewódzkich,
- c) kierownika urzędu oraz kierownika delegatury urzędu i ich zastępców - w urzędach terenowych organów niezespółonej administracji rządowej;

5) pracownika urzędu państwowego, albo członka korpusu służby cywilnej, zajmującego stanowiska

równorzędne pod względem płacowym ze stanowiskami wymienionymi w pkt 4, w rozumieniu przepisów o wynagradzaniu pracowników urzędów państwowych albo członków korpusu służby cywilnej;

6) innego niż wymieniony w pkt 4 i 5 członka korpusu służby cywilnej zatrudnionego w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej;

7) dyrektora generalnego Najwyższej Izby Kontroli oraz pracownika Najwyższej Izby Kontroli nadzorującego lub wykonującego czynności kontrolne;

8) radcę Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej referendarza zatrudnionego w Urzędzie Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz pracownika zatrudnionego w Urzędzie Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej do wykonywania zadań, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 2261);

9) Przewodniczącego, Zastępcę Przewodniczącego oraz członków Komisji Nadzoru Finansowego;

10) pracownika regionalnej izby obrachunkowej zajmującego stanowiska: prezesa, członka kolegium, naczelnika wydziału oraz inspektora do spraw kontroli;

11) pracownika samorządowego kolegium odwoławczego zajmującego stanowiska: przewodniczącego, jego zastępcy oraz etatowego członka kolegium;

12) wójta (burmistrza, prezydenta miasta), zastępcę wójta (burmistrza, prezydenta miasta), skarbnika gminy, sekretarza gminy, kierownika jednostki organizacyjnej gminy, osobę zarządzającą i członka organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz inną osobę wydającą decyzje administracyjne w imieniu wójta (burmistrza, prezydenta miasta);

13) członka zarządu powiatu, skarbnika powiatu, sekretarza powiatu, kierownika jednostki organizacyjnej powiatu, osobę zarządzającą i członka organu zarządzającego powiatową osobą prawną oraz inną osobę wydającą decyzje administracyjne w imieniu starosty;

14) członka zarządu województwa, skarbnika województwa, sekretarza województwa, kierownika wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej, osobę zarządzającą i członka organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną oraz inną osobę wydającą decyzje administracyjne w imieniu marszałka województwa;

15) kierownika komórki organizacyjnej urzędu obsługującego organ samorządu terytorialnego;

16) osobę zajmującą w banku państwowym stanowisko: prezesa, wiceprezesa, członka zarządu lub skarbnika;

17) osobę zajmującą w przedsiębiorstwie państwowym stanowisko: dyrektora przedsiębiorstwa, jego zastępcy oraz głównego księgowego;

18) osobę pełniącą w spółce zobowiązanej funkcje: prezesa, wiceprezesa lub członka zarządu, chyba, że pełni funkcje w organach spółki nie pobierając wynagrodzenia;

19) osobę zajmującą w agencji państwowej stanowisko: prezesa, wiceprezesa, dyrektora zespołu, dyrektora oddziału terenowego i jego zastępcy - lub stanowisko równorzędne;

20) sędziego i prokuratora;

21) funkcjonariusza służb podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, wewnętrznych, obrony narodowej i Ministrowi Sprawiedliwości, chyba że uzyskał zgodę przewidzianą odrębnymi przepisami;

22) funkcjonariusza służb specjalnych, chyba że uzyskał zgodę przewidzianą odrębnymi przepisami;

23) osobę wykonującą zawód egzaminatora w zakresie uprawnień do kierowania pojazdami;

24) państwowego inspektora sanitarnego.

Art. 41. 1. Osoba wymieniona w art. 40 pkt 4, 5 i 15 może pełnić funkcje wymienione w art. 39 pkt 1, jeżeli została zgłoszona do objęcia funkcji w spółce prawa handlowego przez Skarb Państwa, jednostkę samorządu terytorialnego, ich związki lub związek metropolitalny w ramach sprawowanego przez te podmioty nadzoru nad działalnością spółki, z tym, że jedna osoba nie może być zgłoszona do więcej niż dwóch spółek.

2. Osoba wymieniona w art. 40 pkt 16-18 może:

- 1) w ramach pełnienia swojej funkcji prowadzić działalność gospodarczą z zakresu zarządzania tą spółką;
- 2) nieodpłatnie pełnić funkcje w organie innej spółki dla której ta spółka jest spółką dominującą w rozumieniu art. 4 § 1 pkt 4 Kodeksu spółek handlowych.

Art. 42. 1. Osoba wymieniona w art. 40 1-2 i 4-24 nie może, przed upływem trzech lat od zaprzestania zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji, być zatrudniona lub wykonywać innych odpłatnych zajęć u przedsiębiorcy, jeżeli brała udział w wydaniu rozstrzygnięć dotyczących bezpośrednio tego przedsiębiorcy, wydawaniu wyroków, decyzji administracyjnych, jeżeli brała udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, zawieraniu umów dotyczących robót, dostaw, usług lub innych umów cywilnoprawnych albo kierowała jednostką lub komórką organizacyjną, w której takie rozstrzygnięcie zapadło.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy decyzji administracyjnych w sprawie ustalenia wymiaru podatków i opłat lokalnych na podstawie odrębnych przepisów, z wyjątkiem decyzji dotyczących ulg i zwolnień w tych podatkach lub opłatach.

Art. 42a. 1. Radny gminy, radny powiatu, radny sejmiku województwa nie może:

- 1) wykonywać pracy w ramach stosunku pracy odpowiednio w urzędzie gminy, urzędzie powiatu lub w urzędzie marszałkowskim **ani w ich jednostkach organizacyjnych**, w jednostce samorządu terytorialnego, w której uzyskał mandat;
- 2) **radny nie może być także zatrudniony w podmiotach będących zależnych kapitałowo lub osobowo od jednostki samorządu terytorialnego, w której uzyskał mandat;**
- 2) ~~wykonywać funkcji kierownika lub jego zastępcy w jednostce organizacyjnej gminy, powiatu lub województwa, w której uzyskał mandat.~~

Komentarz: Niezrozumiałe jest rozróżnienie zatrudnienia w urzędzie gminy i w jednostce organizacyjnej gminy, takich jak te, które sprawują np., zarząd administracyjny i organizacyjny nad oświatą, działalnością sportową itd. Możliwość zatrudniania radnych przez wójta w urzędzie gminy czy w jej jednostkach organizacyjnych stanowi poważne zagrożenie, że taki radny nie będzie właściwie wykonywał swoich obowiązków, w szczególności jako członek komisji rewizyjnej organu stanowiącego (z obawy, że zostanie zwolniony). Zaproponowane wyżej zmiany będą przeciwdziałały negatywnemu zjawisku nepotyzmu.

2. Radny dzielnicy, radny m. st. Warszawy, z uwzględnieniem ust. 1, nie może wykonywać pracy w ramach stosunku pracy w urzędzie żadnej z dzielnic m. st. Warszawy, oraz wykonywać funkcji kierownika lub jego zastępcy w jednostce organizacyjnej żadnej z dzielnic m. st. Warszawy.

3. Wójt, zarząd powiatu lub starosta zarząd województwa lub marszałek województwa nie może powierzyć odpowiednio radnemu gminy, radnemu powiatu, radnemu sejmiku województwa, w jednostce samorządu terytorialnego, w której uzyskał mandat, wykonywania pracy na podstawie umowy cywilnoprawnej.

Art. 42b. 1. Radny gminy, radny powiatu, radny sejmiku województwa nie może prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem

mienia odpowiednio gminy, powiatu lub województwa, w którym radny uzyskał mandat, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności. Jako wykorzystanie mienia odpowiednio gminy, powiatu lub województwa, w którym radny uzyskał mandat traktuje się także udzielanie dotacji z budżetu tych jednostek.

1a. Działalność gospodarcza z wykorzystaniem mienia odpowiednio gminy, powiatu lub województwa nie może być prowadzona również przez małżonka, wstępnych, zstępnych oraz rodzeństwo radnego.

Komentarz: wykorzystywanie majątku danej jednostki samorządu terytorialnego może przybierać różne formy. Jedną z nich mogą być przyznawane dotacje. W praktyce nie widać różnicy, czy działalność gospodarcza, o której mowa w tym przepisie będzie prowadzona np. w pomieszczeniach należących do danej jst, czy z wykorzystaniem jej dotacji. W obu sytuacjach istnieje bardzo realne niebezpieczeństwo (co potwierdzają przypadki nepotyzmu), że radny nie będzie rzetelnie wykonywał swoich obowiązków, w szczególności jeśli będzie członkiem komisji rewizyjnej.

W powyższym przepisie jest także mowa o tym, że radny nie może prowadzić zakazanej działalności gospodarczej z innymi osobami. Zapis ograniczony jedynie do takiego sformułowania nie będzie przeciwdziałał negatywnemu zjawisku nepotyzmu, gdy np. radny uzyska rozdzielność majątkową z żoną, bądź działalność z „wsparciem” radnego będą prowadzili członkowie jego rodziny.

2. Radni i ich małżonkowie oraz małżonkowie członków zarządu województwa, skarbników województwa, sekretarzy województwa, kierowników wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych oraz osób zarządzających i członków organów zarządzających wojewódzkimi osobami prawnymi nie mogą być członkami władz zarządzających lub kontrolnych i rewizyjnych ani pełnomocnikami spółek handlowych z udziałem wojewódzkich osób prawnych lub przedsiębiorców, w których uczestniczą takie osoby.

3. Radni nie mogą posiadać pakietu większego niż 10% udziałów lub akcji w spółkach handlowych z udziałem wojewódzkich osób prawnych lub przedsiębiorców, w których uczestniczą takie osoby. Udziały lub akcje przekraczające ten pakiet powinny być zbyte przez radnego przed pierwszą sesją sejmiku województwa, a w razie niezbycia ich nie uczestniczą one przez okres sprawowania mandatu i 2 lat po jego wygaśnięciu w wykonywaniu przysługujących im uprawnień (prawa głosu, prawa do dywidendy, prawa do udziału majątku, prawa poboru).

Art. 44. 1. W uzasadnionych przypadkach zgodę na zatrudnienie lub wykonywanie innych odpłatnych zajęć u przedsiębiorcy przed upływem okresu wskazanego w art. 42 ust. 1 może wyrazić Komisja do spraw Rozstrzygania Konfliktu Interesów powołana przez Prezesa Rady Ministrów, zwana dalej „Komisją”.

2. Komisja rozpatruje sprawy w składach trzyosobowych.

3. Do postępowania przed Komisją stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

4. Decyzje Komisji są podejmowane w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o wyrażenie zgody, o której mowa w ust. 1, i są ostateczne.

5. Obsługę Komisji zapewnia Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.

6. Prezes Rady Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, organizację pracy i skład Komisji oraz zasady wynagradzania jej członków.

7. Do osób wymienionych w art. 45 ust. 3 przepisu ust. 1 nie stosuje się.

Art. 45. 1. Osoby wymienione w art. 40 obowiązane są do złożenia przełożonemu oświadczenia o działalności gospodarczej prowadzonej przez małżonka - przed powołaniem na stanowisko, a także o zamiarze podjęcia takiej działalności lub zmianie jej charakteru - w trakcie pełnienia funkcji.

2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 nie podlega udostępnieniu w BIP.

3. Komisja, na wniosek przełożonego lub osoby zainteresowanej, wydaje, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, opinię, czy działalność gospodarcza, o której mowa w ust. 1, może wywołać podejrzenie o stronnictwo lub interesowność osoby wymienionej w art. 1. Przepisy art. 44 ust. 2-5 stosuje się odpowiednio, z tym że opinię doręcza się w każdym przypadku przełożonemu.

4. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałek Sejmu, Marszałek Senatu, Prezes Rady Ministrów, sędzia Trybunału konstytucyjnego, Szef Kancelarii Prezydenta, Szef Kancelarii Sejmu, Szef Kancelarii Senatu, Prezes Najwyższej Izby Kontroli, Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, Prezes Narodowego Banku Polskiego, Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Główny Inspektor Pracy, Prezes Polskiej Akademii Nauk, Kierownik Krajowego Biura Wyborczego oraz Rzecznik Ubezpieczonych składają oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego i Prezes Trybunału Konstytucyjnego składają oświadczenie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałka Sejmu, Marszałka Senatu, Prezesa Rady Ministrów, wicemarszałka Sejmu, wicemarszałka Senatu, wiceprezesa Rady Ministrów, Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, wiceprezesa Najwyższej Izby Kontroli, Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, wiceprezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Narodowego Banku Polskiego, pierwszego zastępcy Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz wiceprezesa Narodowego Banku Polskiego - przepisu ust. 2 nie stosuje się.

Art. 46. 1. Tworzy się Rejestr Korzyści.

2. W Rejestrze Korzyści ujawniane są korzyści uzyskiwane przez osoby, o których mowa w ust.6, lub ich małżonków.

3. Do Rejestru Korzyści należy zgłaszać informacje o:

- 1) wszystkich stanowiskach i zajęciach wykonywanych zarówno w administracji publicznej, jak i w instytucjach prywatnych, z tytułu których pobiera się wynagrodzenie, oraz pracy zawodowej wykonywanej na własny rachunek;
- 2) faktach materialnego wspierania działalności publicznej prowadzonej przez zgłaszającego;
- 3) darowiznie otrzymanej od podmiotów krajowych lub zagranicznych, jeżeli jej wartość przekracza 50% najniższego wynagrodzenia pracowników za pracę;
- 4) wyjazdach krajowych lub zagranicznych niezwiązanych z pełnioną funkcją publiczną, jeżeli ich koszt nie został pokryty przez zgłaszającego lub jego małżonka albo instytucje ich zatrudniające bądź partie polityczne, zrzeszenia lub fundacje, których są członkami;
- 5) innych uzyskanych korzyściach, o wartościach większych niż wskazane w pkt 3, niezwiązanych z zajmowaniem stanowisk lub wykonywaniem zajęć albo pracy zawodowej, o których mowa w pkt 1.

3a. Radny, wójt, zastępca wójta, sekretarz gminy, skarbnik gminy, kierownik jednostki organizacyjnej gminy, osoba zarządzająca i członek organu zarządzającego gminną osobą prawną oraz osoba wydająca decyzje administracyjne w imieniu wójta są obowiązani do złożenia oświadczenia o:

- a) działalności gospodarczej prowadzonej przez ich małżonka, wstępnych, zstępnych oraz rodzeństwo, jeżeli działalność ta wykonywana jest na terenie gminy, w której osoba obowiązana do złożenia oświadczenia pełni funkcję lub jest zatrudniona.
- b) umowach cywilnoprawnych zawartych przez ich małżonków, wstępnych, zstępnych i rodzeństwo, jeżeli umowy te zawarte zostały z organami gminy, jednostkami organizacyjnymi gminy lub gminnymi

osobami prawnymi i nie dotyczą stosunków prawnych wynikających z korzystania z powszechnie dostępnych usług lub ze stosunków prawnych powstałych na warunkach powszechnie obowiązujących.

Komentarz: Treść zaproponowanego tu punktu 3a. stanowiła do roku 2008 punkt 24j ustawy o samorządzie gminnym. Wykreślenie niewątpliwie stworzyło warunki do rozwoju zjawiska nepotyzmu w gminach. Uzupelnienie projektu ustawy o jawności życia publicznego o sformułowany wyżej punkt 3a przeciwdziałał by w znacznym stopniu temu negatywnemu zjawisku.

4. Przy podawaniu informacji zgłaszający jest obowiązany zachować największą staranność i kierować się swoją najlepszą wiedzą.

5. Wszystkie zmiany danych objętych Rejestrem Korzyści należy zgłosić nie później niż w ciągu 30 dni od dnia ich zaistnienia.

6. Obowiązek zgłaszania informacji, o których mowa w ust. 2-5, do Rejestru Korzyści obejmuje członków Rady Ministrów, sekretarzy i podsekretarzy stanu, kierowników urzędów centralnych, wojewodów, wicewojewodów, członków zarządów województw, sekretarzy województw, skarbników województw, członków zarządów powiatów, sekretarzy powiatów, skarbników powiatów, radnych rady gminy, radnych rady powiatu, radnych sejmiku województwa, radnych Rady Miasta Stołecznego Warszawy, radnych rady dzielnicy Miasta Stołecznego Warszawy, wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), zastępców wójtów, sekretarzy gmin, skarbników gmin, członków zarządu związku metropolitalnego, sekretarza związku metropolitalnego i skarbnika związku metropolitalnego.

7. Rejestr Korzyści jest jawny.

8. Rejestr Korzyści prowadzi Państwowa Komisja Wyborcza.

9. Ujawnienie informacji w Rejestrze Korzyści nie zwalnia od obowiązku złożenia oświadczenia majątkowego.

Rozdział 8

Oświadczenia majątkowe

Rozdział 9

Zasady i środki ochrony sygnalistów

Rozdział 10

Przeciwdziałanie praktykom korupcyjnym

Rozdział 11

Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy

Komentarz: Określenie odpowiedzialności za nieudostępnienie informacji publicznej jest kluczowe dla całej problematyki dostępu do informacji. Brak wystarczająco jasnych i nieuchronnych sankcji za niewykonywanie ustawy może sprawić, że jej przepisy będą jedynie zapisami „martwymi”. Treść zaproponowanego poniżej art. 73 pokrywa się z treścią art. 23 ustawy o dostępie do informacji publicznej. Dotychczasowa praktyka stosowania tego punktu potwierdza tezę, iż przepis ten, aby spełniał swoją rolę trzeba uszczegółowić.

Art. 73. 1. Kto, wbrew ciężącemu na nim obowiązkowi, nie udostępnia informacji publicznej narusza przepisy niniejszej ustawy, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Komentarz: sformułowanie „nie udostępnia informacji publicznej” jest wieloznaczne i może budzić spory interpretacyjne. Czy bowiem jeśli na stronie BIP podmiotu zobowiązanego udostępnia się jakieś informacje z tych o których mowa w niniejszej ustawie, ale nie wszystkie, to czy takie naruszenie będzie zgodnie z tym zapisem karalne? Czy jeśli ktoś w odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej odpowie nań jedynie w części, to czy można zastosować wobec niego karę? Zaproponowana wyżej zmiana będzie niewątpliwie bardziej jednoznaczna.

2. Karze w wysokości 1000 złotych podlega osoba zobowiązana do udzielenia informacji publicznej, która:

- a) podpisała 3 decyzje administracyjne odmawiające udzielenia informacji publicznej uchylone następnie przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze
- b) odpowiada za trzykrotne pozostawanie przez podmiot zobowiązany w dłuższej niż 30 dni bezczynności, w sprawie rozpatrywania wniosków o udzielenie informacji publicznej, potwierdzonej prawomocnym wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego

3. Grzywnie w wysokości od 10.000 złotych do 30.000 zł podlega osoba zobowiązana do udzielenia informacji publicznej, która po raz kolejny dopuściła się czynów, za które punkt 2 niniejszego artykułu przewiduje karę 1000 zł.

4. Karze ograniczenia albo pozbawienia wolności do roku w szczególności podlega osoba zobowiązana do udzielenia informacji publicznej, która łącznie 10-krotnie:

- a) podpisała decyzje administracyjne odmawiające udzielenia informacji publicznej uchylone następnie przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze, i/lub
- b) pozostawała dłużej niż 60 dni w bezczynności w sprawie rozpatrywania wniosków o udzielenie informacji publicznej, potwierdzonej prawomocnym wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

5. Karze ograniczenia albo pozbawienia wolności do roku podlega osoba, która niezgodnie z prawdą oświadczyła, że reprezentowany przez nią podmiot zobowiązany nie posiada informacji publicznej, o której udostępnienie wystąpił wnioskodawca.

Komentarz: Aby przepisy niniejszej ustawy były respektowane winny być w niej jasno określone sankcje za jej naruszanie. Inaczej, będą one miały wyłącznie charakter instruktażowy, co w oczywisty sposób nie powinno być celem ustawodawcy.

Art. 74. 1. Kto wbrew ciężącemu na nim obowiązkowi nie prowadzi, nie aktualizuje lub nie udostępnia rejestru umów, nie przekazuje Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego danych z rejestru umów lub podaje w rejestrze umów lub przekazuje Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego nieprawdziwe lub niepełne dane z rejestru umów, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w ust. 1 podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 75. 1. Podmiot, który wykonuje czynności wchodzące w zakres lobbingu zawodowego bez wpisu do rejestru, albo nie zgłasza do rejestru danych, o których mowa w art. 36 ust. 5 lub zmian tych danych w terminie określonym w art. 34 ust. 7 lub podaje dane niepełne, podlega karze pieniężnej w wysokości od 10.000 zł do 100 000 zł.

2. Karę, o której mowa w ust. 1, nakłada w drodze decyzji administracyjnej minister właściwy do spraw administracji publicznej.

3. Przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się stopień wpływu podmiotu, o

którym mowa w ust. 1, na określone rozstrzygnięcie organu władzy publicznej dotyczące stanowienia prawa oraz zakres i charakter podjętych przez ten podmiot czynności z zakresu zawodowej działalności lobbingowej.

4. Karę pieniężną można nakładać wielokrotnie, jeżeli czynności z zakresu zawodowej działalności lobbingowej są kontynuowane bez wpisu do rejestru.

6. Karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja ministra właściwego do spraw administracji publicznej stała się ostateczna, na rachunek bankowy urzędu obsługującego ten organ. Koszty związane z uiszczeniem kary pieniężnej pokrywa wpłacający.

7. Środki finansowe uzyskane z kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1, stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 76. 1. Jeżeli osoba określona w art. 40 przed dniem wyboru, powołania na stanowisko lub nawiązania innego stosunku prawnego z którymi łączą się zakazy wymienione w art. 39 pełniła funkcję, prowadziła działalność gospodarczą albo posiadała akcje lub udziały, z naruszeniem zakazów określonych w art. 39 pkt 5, obowiązana jest w ciągu 3 miesięcy od dnia wyboru, powołania na stanowisko lub nawiązania innego stosunku prawnego zrzec się funkcji, zaprzestać prowadzenia działalności gospodarczej albo zbyć udziały lub akcje.

2. Jeżeli radny gminy, powiatu lub sejmiku województwa przed rozpoczęciem wykonywania mandatu, prowadził działalność gospodarczą, o której mowa w art. 42b ust. 1, jest obowiązany do zaprzestania prowadzenia tej działalności gospodarczej w ciągu 3 miesięcy od dnia złożenia ślubowania.

2. Z zastrzeżeniem ust. 1 lub 2, naruszenie zakazów, o których mowa w art. 39, 42a lub 42b, przez osoby:

- 1) wymienione w art. 40 pkt 4-8, 10, 11 stanowi przewinienie służbowe, które podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej i stanowi podstawę do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika;
- 2) wymienione w art. 40 pkt 20-23 stanowi przewinienie służbowe, które podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej;
- 3) wymienione w art. 40 pkt 7, 9 i 13-19 stanowi podstawę do odwołania ze stanowiska;
- 4) pełniące funkcję wójta (burmistrza, prezydenta miasta), powoduje wygaśnięcie ich mandatu
- 5) pełniące funkcję radnego gminy, radnego dzielnicy m.st. Warszawy, radnego powiatu, radnego m. st. Warszawy lub sejmiku województwa stanowi podstawę do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego w trybie art. 383 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. poz. 112, z późn. zm.).

3. Jeżeli zakazy, o których mowa w art. 39, narusza osoba, o której mowa w art. 40 pkt 12-14, z wyłączeniem wójta (burmistrza, prezydenta miasta), właściwy organ, z zastrzeżeniem ust. 4, odwołuje ją albo rozwiązuje z nią umowę o pracę, najpóźniej po upływie miesiąca od dnia, w którym uzyskał informację o przyczynie odwołania albo rozwiązania umowy o pracę.

4. Jeżeli zakazy, o których mowa w art. 39, narusza członek zarządu województwa lub powiatu, skarbnik województwa, powiatu lub gminy, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego odwołuje tę osobę z pełnionej funkcji najpóźniej po upływie miesiąca od dnia, w którym przewodniczący organu stanowiącego uzyskał informację o przyczynie odwołania.

4. Jeżeli wybór lub powołanie, o których mowa w art. 42b ust. 2 nastąpiły przed rozpoczęciem wykonywania mandatu radnego albo dniem wyboru odpowiednio wójta lub przed zatrudnieniem na stanowisku sekretarza gminy, powołaniem na stanowisko zastępcy wójta, skarbnika gminy, kierownika jednostki organizacyjnej gminy oraz osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego gminną osobą prawną, członka zarządu powiatu lub przed zatrudnieniem na stanowisku sekretarza powiatu, powołaniem skarbnika powiatu, kierownika jednostki organizacyjnej powiatu oraz osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego powiatową osobą prawną, członka zarządu województwa lub przed zatrudnieniem na stanowisku sekretarza województwa, powołaniem na stanowisko skarbnika województwa, kierownika wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej oraz osoby zarządzającej i członka organu zarządzającego wojewódzką osobą prawną, osoby, o których mowa w art. 42b ust. 2, są obowiązane zrzec się stanowiska lub funkcji w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia ślubowania przez radnego albo od dnia wyboru, zatrudnienia lub powołania na stanowisko. W razie nie zrzeczenia się stanowiska lub funkcji osoba, o której mowa w art. 42b ust. 2, traci je z mocy prawa po upływie terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

5. Odwołanie i rozwiązanie umowy o pracę w trybie określonym w ust. 2-4 jest równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 Kodeksu pracy.

6. Osoba z którą rozwiązano stosunek pracy lub którą odwołano ze stanowiska ze względu na naruszenie ustawowych zakazów wymienionych w art. 39 nie może przez trzy lata od dnia rozwiązania stosunku pracy lub odwołania ze stanowiska być zatrudniona na stanowiskach określonych w art. 49 ani pełnić innych funkcji publicznych wymienionych w tym przepisie. Art. 76a(43). Wybór lub powołanie do władz spółki, spółdzielni, fundacji, stowarzyszenia z naruszeniem zakazów określonych w art. 39, 42 lub art. 42b ust. 2 są z mocy prawa nieważne.

Art. 77. 1. Kto podejmuje zatrudnienie lub wykonuje inne odpłatne zajęcia u przedsiębiorcy wbrew warunkom określonym w art. 42, bez uzyskania zgody Komisji, o której mowa w art. 44 ust. 1 lub wbrew warunkom określonym w art. 82 ust. 6 podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
2. W razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w ust. 1 sąd orzeka nawiązkę na rzecz Skarbu Państwa w wysokości sumy wynagrodzenia wypłaconego tej osobie.

Art. 78. 1. Przedsiębiorca, który zatrudnia osoby wbrew zakazom określonym w art. 42 podlega karze pieniężnej od 10 000 do 500 000 zł.

2. Wysokość kary określa się w zależności od charakteru naruszenia oraz skali działalności przedsiębiorcy rozumianej jako obrót brutto z roku poprzedzającego nałożenie kary.

3. W sprawach nałożenia kary, o której mowa w ust. 1, orzeka w drodze decyzji administracyjnej, Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Art. 79. 1. Kto będąc obowiązany do złożenia oświadczenia majątkowego, oświadczenia takiego nie składa w dodatkowym terminie, o którym mowa w art. 55 ust. 1, podlega karze pieniężnej w wysokości 1000 złotych.

2. Osoba ukarana karą, o której mowa w ust. 1, jest obowiązana do złożenia oświadczenia majątkowego w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji o ukaraniu, a w przypadku wniesienia skargi do sądu administracyjnego – w terminie siedmiu dni od dnia uprawomocnienia się wyroku oddalającego skargę albo postanowienia o umorzeniu postępowania.

3. Postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej podlega umorzeniu, jeżeli niezłożenie oświadczenia nie było możliwe ze względu na chorobę lub inną niedającą się usunąć przeszkodę, o których mowa w art. 55 ust. 3.

4. Kary, o których mowa w ust. 1, nakłada Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego w drodze decyzji administracyjnej. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Art. 80. 1. Jeśli osoba obowiązana do złożenia oświadczenia majątkowego nie składa go w terminie, o którym mowa w art. 55 ust. 2, organ lub osoba uprawnione do odebrania oświadczenia zawiadamiają o tym naczelnika urzędu skarbowego, który przeprowadza kontrolę skarbową wobec osoby obowiązanej do złożenia oświadczenia.

2. Wyniki kontroli publikuje się w sposób określony w art. 60 i 61, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 61 ust. 3 i 4.

Art. 81. 1. Kto, będąc zobowiązanym do złożenia oświadczenia o stanie majątkowym, w związku z opuszczeniem stanowiska nie spełnia tego obowiązku podlega karze pieniężnej od 10 do 50% miesięcznego wynagrodzenia netto na ostatnio zajmowanym stanowisku.

2. W sprawach nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, orzeka w drodze decyzji administracyjnej, naczelnik urzędu skarbowego, właściwego według miejsca zamieszkania osoby ukaranej na wniosek organu uprawnionego do odebrania oświadczenia stanie majątkowym o którym mowa w ust. 1.

3. Do postępowania w przedmiocie nałożenia i wyegzekwowania kary pieniężnej stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 613).

Art. 82. Niezłożenie oświadczenia majątkowego przez osobę obowiązaną lub niezłożenie tego oświadczenia w terminie określonym w art. 53 albo złożenie oświadczenia nieprawdziwego lub nierzetelnego stanowi podstawę odpowiedzialności dyscyplinarnej, służbowej lub porządkowej albo może stanowić podstawę do wszczęcia postępowania zmierzającego do odwołania ze stanowiska.

Art. 83. 1 Kto będąc obowiązany do złożenia oświadczenia o stanie majątkowym podaje w nim nieprawdę albo zataja prawdę lub nie złoży w terminie określonym w art. 55 ust. 1 lub 3, podlega karze pozbawienia wolności do lat 5.

2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w ust. 1 podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 84. 1. Kto będąc obowiązany do ujawnienia korzyści w Rejestrze Korzyści podaje w nim nieprawdę albo zataja prawdę lub nie ujawnia korzyści w terminie określonym w art. 46 ust. 5, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu określonego w ust. 1 podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

Art. 85. 1. Przedsiębiorca, który nie stosuje wewnętrznych procedur antykorupcyjnych lub stosowane procedury były pozorne bądź nieskuteczne i osobie działającej w imieniu lub na rzecz przedsiębiorcy przedstawiono zarzuty popełnienia przestępstwa określonego w art. 71 ust. 1, podlega karze pieniężnej w wysokości od 10 000 do 10 000 000 złotych.

2. Jeżeli prokurator postawił zarzuty popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 71 ust.

1 osobie, która działała w imieniu lub na rzecz przedsiębiorcy realizując zawartą z nim umowę Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego wszczyna kontrolę tego przedsiębiorcy w zakresie stosowania wewnętrznych procedur antykorupcyjnych.

3. W przypadku gdy kontrola, o której mowa w ust. 2 wykaże, iż przedsiębiorca nie stosował wewnętrznych procedur antykorupcyjnych lub stosowane procedury były pozorne bądź nieskuteczne Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego sporządza wniosek o ukaranie, w którym określa wysokość wnioskowanej kary i informuje o tym przedsiębiorcę.

4. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego kieruje do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wnioski o ukaranie po upływie 30 dni od dnia poinformowania przedsiębiorcy, o którym mowa w ust. 3, o ile przedsiębiorca w tym terminie nie uiszcza na rzecz Skarbu Państwa kwoty wnioskowanej kary.

5. Ustalając wysokość wnioskowanej kary pieniężnej Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego bierze pod uwagę okoliczności łagodzące lub obciążające, które wystąpiły w sprawie.

6. Karę, o której mowa w ust. 1 wymierza Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

7. Orzekając karę pieniężną Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uwzględnia w szczególności wagę nieprawidłowości, rozmiar korzyści uzyskanej przez przedsiębiorcę, sytuację majątkową przedsiębiorcy oraz społeczne następstwa ukarania.

8. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odstępuje od wymierzenia kary, o której mowa w ust. 1. w przypadku gdy przedsiębiorca zawiadomił organy ścigania o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa określonego w art. 71 ust. 1. przez osobę, która działała w imieniu lub na rzecz przedsiębiorcy realizując zawartą z nim umowę.

9. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów może odstąpić od wymierzenia kary, o której mowa w ust. 1 w przypadku gdy naruszenie wewnętrznych procedur antykorupcyjnych było nieznaczne lub nie miało wpływu na popełnienie przez osobę, która działała w imieniu lub na rzecz przedsiębiorcy realizując zawartą z nim umowę, zarzucanych jej czynów.

10. Do postępowania przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie nałożenia kary, o której mowa w ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 1 działu VI ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 229).

11. Od decyzji Prezesa Urzędu przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

Art. 86. 1. Przedsiębiorca, któremu wymierzono karę o której mowa art. 72 ust. 1 przez okres 5 lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia o wymierzeniu tej kary nie może ubiegać się o uzyskanie zamówienia publicznego.

2. Sąd wymierzając karę, o której mowa w art. 72 ust. 1 zawiadamia niezwłocznie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.

Art. 87. W razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w 228-230a, art. 231 § 2, art. 250a, art. 258, art. 277a, art. 286, art. 296-297, art. 299-301, art. 303, art. 305 lub art. 311 sąd może orzec nawiązkę na rzecz osoby, która uzyskała status sygnalisty lub na rzecz prowadzonego przez niego przedsiębiorstwa.

Art. 88. 1. Kierownik jednostki sektora finansów publicznych, który nie stosuje wewnętrznych procedur antykorupcyjnych lub stosowane procedury były pozorne bądź nieskuteczne i osobie zatrudnionej w tej jednostce przedstawiono zarzuty popełnienia przestępstwa określonego w art. 71 ust. 1, podlega grzywnie.

2. Jeżeli prokurator postawił osobie, zatrudnionej w jednostce sektora finansów publicznych zarzut popełnienia przestępstwa określonego w art. 71 ust. 1, Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego wszczyna kontrolę w tej jednostce w zakresie stosowania wewnętrznych procedur antykorupcyjnych.

3. W przypadku gdy kontrola, o której mowa w ust. 2 wykaże, iż w jednostce sektora finansów publicznych nie stosowano wewnętrznych procedur antykorupcyjnych lub stosowane procedury były pozorne bądź nieskuteczne Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego kieruje do sądu wnioski o ukaranie kierownika jednostki.

4. Sąd odstępuje od wymierzenia grzywny w przypadku gdy kierownik jednostki sektora finansów publicznych zawiadomił organy ścigania o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa określonego w art. 71 ust. 1.

Rozdział 12

Zmiany w przepisach

Opracował
Jacek Barcikowski